

Tide AS
Årsrapport
2020

Forsterker
reiseopplevelsen.

Innhold

- 6 Styrets beretning
- 13 Erklæring til årsregnskap og årsberetning
- 19 Resultatregnskap
- 20 Eiendeler
- 21 Egenkapital og gjeld
- 22 Avstemming av egenkapital
- 23 Kontantstrømoppstilling
- 26 Noter
- 72 Revisjonsberetning

Visjon:

Gode reiseopplevelser hver dag

Forretningsside:

Tide skal være en lønnsom, fremtidsrettet og ledende leverandør av kollektivtransport og reiser i Skandinavia. Gjennom våre verdier, profesjonell ledelse, kompetente medarbeidere, effektiv drift og god service skal vi skape fornøyde kunder, medarbeidere, samarbeidspartnere og eiere.

Forsterker
reiseopplevelsen.

Årsberetning

Foto: Trina Eidevick

Styrets beretning

Året 2020 har vært et annerledes og særdeles krevende år. I likhet med resten av samfunnet har Covid-19 påvirket Tide AS både operasjonelt og økonomisk. I mars 2020 bredte Covid-19 pandemien seg for alvor i Europa og viruset spredte seg etter hvert også til Norge og Danmark. Land etter land stengte ned i form av at mennesker ble bedt om å holde seg innendørs, benytte hjemmekontor om mulig, unngå sosial kontakt og unngå å bruke kollektivtrafikk. Norge stengte ned den 12. mars 2020. Tide har siden mars 2020 arbeidet systematisk med å iverksette tiltak overfor de utfordringer som pandemien skaper. Et prioritert område har vært å ivareta tryggheten til både ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere.

Konsernet har på tross av nye og endrede rammebetingelser lykkes med å gjennomføre selskapets samfunnsoppdrag med stolthet og ansvarlighet, og Tide opprettholder posisjonen som det nest største busselskapet i Norge og en ledende aktør i det danske markedet.

Pandemien har svekket selskapets økonomi, men til tross for dette økte omsetningen fra 3 538 millioner til 3 792 millioner. Omsetningsøkningen skyldes i stor grad helårseffektene av kontrakter som startet opp i 2019.

De offentlige anbudskontraktene i konsernet har i begrenset grad blitt økonomisk påvirket av pandemien, mens konsernets kommersielle virksomhet har opplevd en betydelig negativ økonomisk konsekvens både inntekts- og resultatmessig som følge av pandemien. Resultatutsiktene for 2021 vil være avhengig av når Covid-19 pandemiens negative ringvirkninger avtar, og når internasjonalt reiseliv tar seg opp igjen. Tide forventer at pandemien vil påvirke reiselivet og reisendes kollektivvaner også i tiden fremover. Samtidig er det forventninger om at vaksineutrullingene i samfunnet vil bidra til en normalisering av det norske og danske samfunnet i andre halvår av 2021. Tide forventer imidlertid at internasjonalt reiseliv først vil ta seg opp i 2022.

Tide vil i 2021 fortsette å ivareta sitt samfunnsoppdrag og være en aktør som bidrar positivt til at flere reiser miljøvennlig med kollektivtransport, og at dette kan gjøres på en smittebegrensende måte til det beste for ansatte, kunder og samfunnet. Samtidig vil konsernet arbeide videre med stram kostnadsstyring, og fortløpende optimalisere driften til det løpende aktivitetsnivået.

Virksomhetens art

Tide AS har som visjon å skape gode reiseopplevelser hver dag. Med en total omsetning på NOK 3,8 (3,5) milliarder, er Tide AS Norges nest største og blant Danmarks største selskap for landbasert kollektivtransport. Konsernet og den norske virksomhetens hovedkontor er i Bergen, mens den danske virksomheten ledes fra Odense. Tide AS er et privateid selskap 100 prosent eid av DSD AS. DSD endret i 2020 navn fra Det Stavangerske Dampskibsselskab AS. Tide AS har 4 521 (3 842) ansatte og opererte i alt 1 968 (1 594) busser ved utløpet av 2020.

Aktiviteten i selskapet foregår i hovedsak i konsernets datterselskaper, Tide Buss AS, og Tide Bus Danmark A/S. Tide Buss AS har også aktivitet i to datterselskaper, Turbuss Vest AS som driver utleie av turbusser samt Tide Verksted AS, som utfører reparasjons- og vedlikeholdstjenester for deler av bussparken til den norske virksomheten i tillegg til ekstern kommersiell omsetning. I Danmark er verkstedtjenestene en integrert del av Tide Bus Danmark A/S.

Kjernevirksomheten til konsernet er busstransport for offentlige, bedrifter og private kunder. Omsetningsmessig er den største aktiviteten anbudskjøring for fylkeskommunale oppdragsgivere og de danske trafikkselskapene. Den norske virksomheten driver også en omfattende turbuss-utleie samt ekspress- og flybusskjøring. For Tide som konsern har pandemien påvirket driften og de økonomiske resultatene noe ulikt i selskapets to hovedforretningsområder, rutekjøring i offentlige anbudskontrakter, og kommersielle busstjenester. Mens myndighetene i mars 2020 definerte kollektivtransporttilbudet i landet som en samfunnskritisk tjeneste, og ønsket en opprettholdelse av rutetilbudet og infrastrukturen for å transportere ansatte i andre samfunnskritiske funksjoner til og fra jobb, bidro nedstenginger av samfunn og anmodning om å unngå all reisevirksomhet, til omfattende avbestillinger og svært lav aktivitet innenfor den kommersielle virksomheten.

I 2020 ble det for første gang på over 20 år iverksatt en streik i bussbransjen etter brudd i de sentrale lønnsforhandlingene. For Tide sin del varte streiken i fem dager, og streiken påvirket den norske delen av konsernet økonomisk negativt.

Konsernet hadde en kontraktsreserve på NOK 22,9

milliarder kroner, samt en betinget kontraktsreserve relatert til opsjoner på NOK 5,2 milliarder kroner ved utgangen av 2020. Ordreservene er på nivå med 2019. Konsernet er fornøyd med at spesielt den danske ordreservene har blitt tilført tre nye anbudsseire i løpet av 2020. Dette gjør det danske selskapet mer robust og gir gode forutsetninger for inntjening og stabil drift for årene som kommer.

Innenfor den kommersielle virksomheten har Tide i 2020 hatt store utfordringer, da Covid-19 pandemien har medført bortfall av store deler av omsetningsgrunnlaget. Dette har også medført en betydelig svekkelse i resultatene. Virksomheten har jobbet hardt for å redusere de økonomiske konsekvensene. Selv om man ser mer positivt på 2021, forventer man at pandemien vil påvirke året som helhet og at det blir først i 2022 man vil være tilbake på et tilfredsstillende resultat i dette segmentet.

Resultatutvikling

Konsernets resultat før skatt ble NOK -17 millioner i 2020 mot NOK -32 millioner året før, en forbedring på NOK 15 millioner. Resultatet for 2020 er preget av Covid-19 pandemien.

På tross av at anbudskontraktene har opprettholdt en tilnærmet normal drifts- og inntektssituasjon gjennom pandemien, har likevel anbudsvirksomheten gjennomført mindre tilleggsproduksjon enn i en normalsituasjon. Dette har svekket resultatet for anbudskontraktene.

Innenfor den kommersielle delen av konsernet har pandemien påvirket resultatene betydelig. Reiseråd med reiserestriksjoner, smittebegrensende tiltak og internasjonale innreiseregler har medført betydelig lavere etterspørsel etter produkter som fly og ekspressbuss. Færre internasjonale og nasjonale turister, avlyste arrangementer og aktiviteter generelt har medført en sterk nedgang i turkjøring. Tide har iverksatt en rekke tiltak for at den negative resultatpåvirkningen fra Covid-19 pandemien blir minimert, herunder iverksatt ytterligere kostnadsbesparende tiltak, permitteringer og omdisponering av bussflåten. Tide har også lagt ned betydelige ressurser for å sikre støtte fra myndighetenes ulike støtteordninger.

Arbeidet med å forbedre driften i de nye anbudskontraktene i Trondheim og Tromsø har fortsatt i 2020, og dette har gitt positive resultater.

Arbeidet har imidlertid blitt preget av og til dels forsinket som følge av pandemien.

Tide sin danske virksomhet fortsatte den positive utviklingen fra 2019 og leverer et godt resultat for 2020. God drift og mindre påvirkning av pandemien er de mest vesentlige forklaringene knyttet til denne utviklingen.

Driftsinntektene endte på totalt NOK 3 792 millioner i 2020, en økning på NOK 254 millioner sammenlignet med året før. Omsetningsøkningen skyldes primært helårseffektene av oppstart av nye anbudskontrakter i 2019. Samtidig har det vært et stort omsetningsfall knyttet til den kommersielle delen av konsernet. Totale driftskostnader var NOK 3 229 millioner i 2020, en økning på NOK 133 millioner sammenlignet med 2019. Netto finansposter var negative med NOK 81 millioner i 2020, en økning på NOK 41 millioner sammenlignet med 2019. Hovedforskjellen i endringen på finansposter er knyttet til årseffekten av de nye anbudene i 2019 hvor alle bussene er leaset.

Morselskapet Tide AS oppnådde et resultat før skatt på NOK -15 millioner i 2020 mot NOK 16 million året før. Driftsresultatet er noe svakere som følge av noe høyere lønnskostnader. Finansresultatet er også en del svakere enn 2019.

Balanse, finansiering, likviditet og investering

Totalbalansen for Tide-konsernet var ved utgangen av 2020 på NOK 4 018 millioner kroner. Til sammenligning hadde konsernet en balanse på NOK 3 637 millioner ved utgangen av 2019, dette er en økning på NOK 381 millioner. Økningen av anleggsmidler skyldes primært at konsernet har startet nye kontrakter med tilhørende nyinvesteringer i 2020. Balansen viser en økning i omløpsmidler, og det kommer av den økte aktiviteten i konsernet gjennom høyere, kortsiktige fordringer og tilsvarende kortsiktig gjeld.

Egenkapitalen utgjorde NOK 299 millioner kroner ved utgangen av året. Dette tilsvarer en egenkapitalandel på 7,4 prosent. Ved utløpet av 2019 hadde selskapet en bokført egenkapital på 326 millioner, tilsvarende 9 prosent egenkapitalandel. Ettersom Tide avlegger regnskapet etter IFRS er alle busser klassifisert som finansiell leasing og dermed tatt inn i balansen. Denne effekten kom inn i regnskapet fra 2019. Tide-konsernet hadde NOK 2 473 millioner

klassifisert som langsiktig rentebærende gjeld og leasing forpliktelse pr. 31. desember 2020.

Tilsvarende tall for 2019 var NOK 2 150 millioner. Avdrag på lån og leasing for 2021 er klassifisert som kortsiktig rentebærende gjeld og utgjorde NOK 503 millioner pr. 31. desember 2020. Tilsvarende tall for 2019 utgjorde NOK 438 millioner. Tide-konsernet finansierer i all hovedsak den norske virksomheten i ulike leasingavtaler. Gjennom innføringen av IFRS 16 i fra 2019 er nå alle leieavtaler i konsernet definert som finansiell leasing. Den danske virksomheten benytter i større grad tradisjonell bankfinansiering på grunn av MVA-regler i Danmark. Innbetaling ved salg av anleggsmidler utgjorde NOK 82 millioner i 2020, mot NOK 45 millioner året før. Det ble gjennomført investeringer for NOK 92 millioner i 2020 mot 106 millioner i 2019.

Selskapet har ved avleggelsen av regnskapet for året 2020 solgt de fleste av bussene som ble tatt ut av anbudsproduksjon i 2020 som følge av nye anbud. De gjestående bussene har en bokført verdi basert på forventet realisasjonsverdi. Selskapet har også enkelte leasingbusser som ikke disponeres under pandemien som følge av endringer i produksjonen. Det arbeides med ulike løsninger for disse bussene, herunder omdisponering til andre bruksområder eller tidligere tilbakelevering enn først antatt.

Likviditetsbeholdningen var NOK 368 millioner ved utgangen av 2020 mot NOK 241 millioner i 2019. Utover dette hadde Tide-konsernet NOK 202 millioner i ubenyttede trekkrettigheter ved utgangen av 2020. Kontantstrømmen fra driften ble NOK 619 millioner i 2020, mot NOK 563 millioner året før. Økningen skyldes høy andel avskrivninger. Konsernet har også en positiv endring i andre kontantstrøms poster knyttet til driften. Konsernet har overholdt sine lånebetingelser gjennom hele året.

Totalbalansen for Tide AS (morselskapet) var ved utgangen av 2020 på NOK 559 millioner. Til sammenligning hadde selskapet en balanse på NOK 574 millioner ved utgangen av 2019.

Finansiell risiko

Markedsrisiko

Hovedvekten av Tide sin aktivitet er knyttet til anbudsaktivitet. Dette er bruttokontrakter hvor det offentlige er vår kontraktspartner. Denne virksomheten har konsernet både i Norge og i

Danmark. En bruttokontrakt innebærer at Tide som operatør får en fast kontrakts godtgjørelse med noen variabler knyttet til insentivsystem, mens oppdragsgiver har inntektsrisikoen. I de kommersielle produktene har Tide hele inntektsrisikoen.

a) Valutarisiko

Tide har en lav valutaeksponering. Konsernet eksponeres i hovedsak for valutarisiko knyttet til det danske datterselskapet Tide Bus Danmark A/S. Risikoen er knyttet til omregning fra DKK til NOK, samt til et begrenset antall transaksjoner med eksterne parter i utenlandsk valuta. Tide ser imidlertid en økning i valutaeksponering knyttet til kjøp og salg av busser hvor dette historisk har vært i NOK.

b) Priserisiko

Konsernet er eksponert for svingninger i priser på innsatsfaktorer, der drivstoff, lønn og rente er de viktigste. Ved svingninger i innsatsfaktorene blir normalt selskapets inntekter regulert for variasjonene. Det er ikke en fullstendig sikring av prisendringer, da anbudskontraktene har noe ulik ordlyd og reguleringsmekanismer. Den kommersielle virksomheten har få avtaler som gir mulighet for justering av prisene ved endringer i innsatsfaktorene. Ekspresbussrutene har i større grad mulighet for å justere prisene ut til sluttbruker.

c) Renterisiko

Tides renterisiko er knyttet til langsiktige lån, leasing og bankinnskudd. Dette motvirkes delvis av regulering av kontraktsinntektene i flere av selskapets kontrakter. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for Tide sin kontantstrøm som delvis motvirkes av kontantekvivalenter med flytende rente. Bruk av rentebytteavtaler vurderes løpende. Det avgjørende for å vurdere inngåelse av rentebytteavtaler vil være hvorvidt anbudskontraktene inneholder reguleringsmekanismer som dekker renteendringer på sikt. Det er foretatt sikring av renterisikoen for flere kontrakter, jf. Note 20.

Kredittrisiko

Kredittrisiko representerer det regnskapsmessige tap som ville oppstå hvis eksterne parter ikke overholder sin del av kontrakten og er knyttet til finansielle instrumenter, som kontanter og kontantekvivalenter, kundefordringer, andre fordringer og finansielle derivater. Tide er også eksponert for kredittrisiko knyttet til kundefordringer, samt transaksjoner i forbindelse med billettsalg. Kredittrisiko knyttet til billettsalg er minimal, da oppgjør i all hovedsak

er kontant eller kort- og mobiltransaksjoner. Kredittrisikoen for kundefordringene er lav, da motpart i det vesentlige er offentlige kunder. Maksimal risikoeksponering er balanseført verdi av de finansielle eiendelene i balansen. Kredittrisiko knyttet til andre fordringer anses også som lav da de vesentligste postene gjelder avsetninger for opptjente, ikke-fakturerte inntekter fra oppdragsgivere (fylkeskommunene) og avgifter til gode fra staten..

Likviditetsrisiko

Tide har etablert en konsernkontoordning, hvor samtlige norske selskaper i konsernet med aktivitet er inkludert. Nettobeholdning i konsernkontoordningen, både positiv/ negativ, blir bokført som konsernmellomværende i selskapsregnskapene. Det blir løpende gjennomført vurderinger av behovet for kontanter og kontantekvivalenter for å møte driftsrelaterede forpliktelser og lånebehov i forbindelse med investeringer. Tide har etablerte trekkrettigheter, som ved utgangen av året var på NOK 202 millioner, for å sikre tilgang til likviditet. Tide oppfyller sine forpliktelser løpende.

Forretningsområdene

Tide Norge

Tide Buss AS omfatter den norske virksomheten og inkluderer Tide Verksted AS og Turbuss Vest AS. I 2020 ble også all aktivitet i Arctic Buss Lofoten, Arctic Tours og Osbuss fusjonert inn i Turbuss Vest. Tide Buss sine kjernevirksomheter er rutekjøring og tur- /ekspresbussvirksomhet. Rutekjøring foregår i Vestland, Rogaland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestfold og Telemark samt Troms og Finnmark. Tide Buss Norge opererer 11 kontrakter med normal varighet på 6-9 år, samt 1-3 opsjonsår.

Tide er en av landets største aktører innen turbussutleie til både privat- og bedriftskunder. Videre driver Tide en ekspresbuss rute i egen regi, tre ekspresbussruter sammen med andre operatører, flybussene i Bergen, Bardufoss, Lofoten og Haugesund. Selskapet selger også opplevelsesreiser i Norge og Europa gjennom Tide Reiser. Tide Verksted AS driver service og vedlikehold av tyngre kjøretøy, primært busser. De har Tide Buss AS som sin største kunde, men har også oppdrag for eksterne kunder.

Tide Buss AS deltar aktivt i konkurranser om nye

kontrakter i Norge. Konkurranskriteriene varierer fra anbud til anbud, og Tide registrerer at utover konkurranse på pris så vektet i økende grad også andre kriterier som eksempelvis miljø og kvalitet. Selskapet opererer ved utgangen av året 1 640 busser. Totalt i den norske virksomheten er det 3 590 ansatte.

Av vesentlige hendelser i løpet av 2020 er de viktigste:

- Covid-19-pandemien har preget året 2020. Nedstengning av Norge i mars gav nedtrekk i produksjonen. Fra april/mai var produksjonen i anbudskontraktene tilbake til normalt med unntak av turordrer utført med anbudsmateriell.
- Det har vært arbeidet systematisk med utfordringene som pandemien skaper, og selskapet har lagt ned betydelig innsats med å innføre smittevernstiltak for å ivareta trykgheten til både ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere.
- I juni avsluttet selskapet anbudskontrakten i Haugesund, og i november ble kontrakten for Bergen Sentrum avsluttet.
- I september ble Tide sine sjåførere i fylkene Vestland, Rogaland og Trøndelag tatt ut i streik. For Tide sin del varte streiken i fem dager.
- I oktober startet selskapet opp en gjenvunnet anbudskontrakt for Rutepakke Bergen Nord. Den nye kontrakten inneholder også driften av bussene på Osterøy. Kontrakten er en av de største kontraktene til selskapet, med over 400 medarbeidere og 158 busser. Den nye kontrakten skal driftes av fornybar energi, med hovedvekt på biogass.
- Tide startet opp Flybussen Lofoten sommeren 2020.
- Tide inngikk en partneravtale med Ferdia for plattformen Teq opp mot sin turbussvirksomhet.
- Tide Verksted avviklet i 2020 avviklet avdelingene på Haukås, Lonevåg og Mannsverk, og har arbeidet med å ferdigstille det helt nye karosseriverkstedet på Flesland som skal være i drift fra 2021.

Resultatene for segmentet i 2020 er preget av Covid-19 pandemien. Selv om de offentlige anbudene i mindre grad er blitt direkte påvirket på inntektsiden har pandemien krevd mye fokus fra ledelsen og i daglig drift. Den kommersielle delen av Tide Buss har møtt betydelige utfordringer siden

mars 2020, ettersom store deler av inntektene falt bort i segmentene.

Myndighetenes økonomiske støtteordninger har til en viss grad bidratt til å redusere de negative effektene for det kommersielle segmentet. Selskapet har lagt ned betydelig innsats gjennom kvartalet for å sikre kompensasjon via statens støtteordninger, i hovedsak kompensasjonsordningen for faste, uunngåelige kostnader, også kalt «kontantstøtten» og støtteordningen for kommersielle buss- og fergeruter med betydelig omsetningsfall og strenge kapasitetsbegrensninger.

Grunnet organisasjonsform falt imidlertid Tide Buss utenfor kompensasjonsordningen, "kontantstøtteordningen", og det har opprettholdt en meget krevende økonomisk situasjon for selskapets kommersielle virksomhet. Fra og med juni mottok selskapet støtte fra den såkalte "Ekspressbuss-ordningen", for ett av de fire segmentene selskapet opererer innenfor.

En av konsekvensene av pandemien har dessverre vært at Tide Buss måtte permittere ansatte i 2020. På det meste var 626 medarbeidere permitterte, og Tide hadde dessverre pr 31.12 fortsatt 78 helt eller delvis permitterte medarbeidere.

Anbudsdriften er fremdeles noe preget av de krevende oppstartene av nye anbud i 2019. Både underliggende drift og lønnsomheten viste forbedring i 2020, og det forventes en fortsatt positiv utvikling i underliggende drift for de nye anbudene i porteføljen i 2021. Tide er tilfreds med underliggende drift for øvrige anbud i selskapet, som leverer i henhold til forventningene.

I 2021 forventes Covid-19 pandemien å fortsatt prege resultatene både knyttet til manglende kommersielle inntekter og lavere turomsetning med anbudsbusser.

Tide Danmark

Tide Bus Danmark A/S kører rutebusser for FynBus, Midttrafik og Sydtrafik. I tillegg en minibuskkontrakt for Haderslev Kommune.

Selskapet har i 2020 ikke startet nye kontrakter eller avsluttet noen kontrakter, og derfor er antall ansatte stort omtrent uendret fra 2019. Der har i 2020 vært 951 ansatte.

Tide Bus Danmark har i løpet av 2020 vunnet tre nye kontrakter i Esbjerg By, Herning og Næstved. Disse kontraktene skal startes opp i 2021 og 2022.

Tide Bus Danmark hadde et godt resultat i 2020 til tross for pandemien. Resultatforbedringen knytter seg til flere forhold, spesielt positivt bidrag fra det nye anbudet i Esbjerg, positive effekter fra omlegging av rutiner og oppfølging, lavere dieselpriiser, samt justerte interne prosesser og økt innsats for å få ned sykefraværet.

Arbeidsmiljø og organisasjon

Arbeidsmiljøet i Tide skal kjennetegnes av medarbeidere som trives, er stolte av jobben de utfører og selskapet de jobber i. For å lykkes i bransjen er det avgjørende å ha gode relasjoner til medarbeidere, vernetjeneste og tillitsvalgte. Det har gjennom annerledesåret vært gode samarbeidsforhold med medarbeiderne og deres organisasjoner i formelle og uformelle møtearenaer. Vi har tatt nye digitale verktøy i bruk med digitale møteplasser på mange ulike områder.

Tide vektlegger medvirkning, kompetanseutvikling og profesjonalitet. Tide gjennomfører jevnlig medarbeiderundersøkelser, eksterne og interne revisjoner, og risikovurderinger av egne aktiviteter, prosesser og produkter. Tide er opptatt av å motivere og legge til rette for at medarbeidere bruker sin medvirkningsplikt. Gjennom involvering og samarbeid vil selskapet finne gode løsninger som bidrar til at Tide når sine målsettinger. I arbeidet med å skape gode arbeidsplasser legges det betydelig vekt på etterlevelse av verdiene i selskapets daglige drift.

Tides fem verdier er et resultat av en prosess med bred medarbeidermedvirkning og representerer således verdiene Tides medarbeidere ønsker skal prege selskapets ansatte. Verdiene danner ordet SMART og står for:

Stolt: Jeg er stolt over jobben jeg og selskapet gjør for enkeltmennesker og samfunn.

Miljøbevisst: Jeg bidrar positivt til miljøet for eksempel gjennom min kjøreadferd og resirkulering.

Ansvar: Jeg tar ansvar for å utføre mine oppgaver best mulig for kunde, kolleger, selskap og samfunn.

Respekt: Jeg møter kolleger, kunder og samarbeidspartnere med respekt.

Trivsel: Jeg bidrar til å skape et godt arbeidsmiljø der man viser interesse for og bryr seg om sine kolleger

I tillegg til verdiene skal alle ledere i Tide ha fokus på lederprinsippene i sitt daglige virke. Disse er fremkommet gjennom medvirkning fra selskapets

ledere. Lederverdiene til Tide er Kvalitet, Konsekvens og Kommunikasjon.

Tide sitt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar

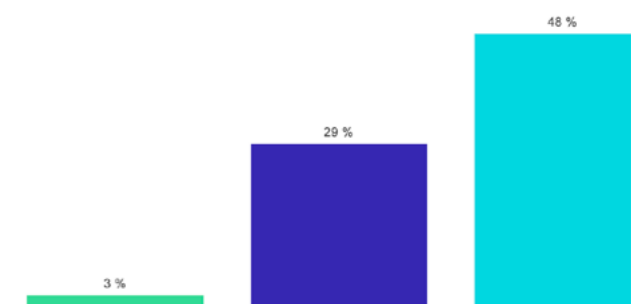
Tide sitt største bidrag til samfunnet er tilrettelegging og drift for at samfunnets transportbehov foregår på en effektiv, tilgjengelig, sikker og miljøvennlig måte. Å bidra til økt kollektivandel blant reisende er det største bidraget Tide kan gi for at verden lykkes med å nå klimamålene.

Som en stor og betydelig samfunnsaktør setter Tide spor på verden rundt seg. Tide tar dette ansvaret på alvor, og arbeider aktivt for å ta del i samfunnsutviklingen på en miljømessig og etisk god måte. Tide har i 2020 ytterligere redusert sitt klimaavtrykk, og det skyldes i hovedsak overgang til mer miljøvennlig drivstoff. I tillegg har et helt driftsår med elbusser i Trondheim bidratt til økt andel rutekilometer med nullutslipp.

Selskapets daglige virksomhet har som mål å ta vare på miljø og mennesker, samtidig som det evner å drive lønnsomt og effektivt. En viktig del av dette handler også om å gjøre transporten på veiene så sikkerhetsmessig forsvarlig som mulig. Ved å redusere tomkjøring, minimere drivstofforbruket og optimalisere transportplanleggingen, vil Tide kunne redusere karbonavtrykket og drive kostnadseffektiv transport.

En modernisering av bussparken til det beste for miljøet og de reisende

Tide bidrar til mer miljøvennlige busser gjennom investering i fornybare drivstoff og ny teknologi. Andelen busser i selskapet med bærekraftige og fornybare drivstoffer har økt fra 29 prosent i 2019 til 48 prosent i 2020.

Til tross for at Flybussen i Bergen, som kjører utelukkende på miljøvennlig HVO100, har vært innstilt som følge av koronapandemien, ser selskapet en svært positiv utvikling på andel busser som kjører med HVO/EL siste tre år i Norge.

Av viktige milepæler kan fremheves at Tide gjennom 2020 har utviklet Norges første elektriske turbuss i klasse 3, et prosjekt som omhandler offentlig støtte fra Enova under støtteprogrammet Energi- og klimatiltak i landtransport. Dette er et prosjekt som markerer starten på arbeidet med å utvikle en helt ny og miljøvennlig bussteknologi for turbusser.

Tide har også investert i teknologi for å redusere tomkjøring og optimalisere kapasitetsutnyttelse. Gjennom god og kontinuerlig opplæring av medarbeidere arbeides det for å etablere kjørestil som både minimerer drivstoffbruket og tomkjøring. Tide driver systematisk arbeid for å redusere belastningene på veinettet gjennom optimalisert drivlinje i relasjon til topografien bussene trafikkerer i. Det benyttes videre dekk med lavere rullestand for å redusere forbruket, og man har restriksjoner på tomgang og underspyling for redusert miljøbelastning.

Et viktig tiltak for å redusere utslipp fra tom- og posisjonskjøring med store busser har vært å investere i og benytte EI-biler til avløsning av sjåførere som kjører i rute. Totalt har Tide ved utgangen av 2020 54 slike EI-biler i drift.

Tide kildesorterer og håndterer farlig avfall ihht ISO 14001 og i den daglige driften strekker vi oss langt for å ivareta miljøhensyn.

Tide har som mål å redusere miljøbelastningen som følge av arbeidsreiser, gjennom færre reiser

og valg av mer miljøvennlige alternativer der reiser er nødvendig. Samtlige administrasjonsansatte har opplegg for hjemmekontor og i tråd med vår miljøprofil, har selskapet tilgjengelig utstyr for å avholde videokonferanser i våre møterom, som benyttes hyppig i selskapets kommunikasjon på tvers av geografiske lokasjoner.

Gjennom Covid-19 pandemien har bruken av hjemmekontor blant administrasjonsansatte vært svært høy, og det er kun de aller mest nødvendige jobbreisene som har blitt gjennomført.

Veldedige organisasjoner har gjennom flere år blitt støttet ved at de ansatte har valgt en veldedig organisasjon til å motta årets julegave fra Tide. I 2020 gikk bidraget til Barnekreftforeningen. Tide har gjennom flere år jobbet med bærekraftige løsninger, og innenfor et etisk rammeverk som støtter opp om FNs bærekraftsmål.

I 2020 iverksatte selskapet et større prosjekt for å systematisere og konkretisere selskapets helhetlige arbeid og ambisjoner innenfor bærekraft og samfunnsansvar. Dette arbeidet forventes ferdigstilt i 2021.

Rekruttering

I en årrekke har bussbransjen hatt et stort rekrutteringsbehov og i perioder har det vært underskudd på kvalifiserte søkere.

Covid-19 pandemien bidro i 2020 til at bussjåførere i den kommersielle virksomheten ble permitterte. Flere av dem som ble permitterte har vært fleksible og tatt arbeid i anbudsavdelinger med rekrutteringsbehov. Det har derfor bidratt til at det har vært et betydelig lavere rekrutteringsbehov i 2020 enn i foregående år innenfor anbudsvirksomheten.

Det forventes imidlertid at når pandemien er over at behovet for flere bussjåførere vil øke, også som følge av at det er lav tilgang på nyutdannede bussjåførere og høy gjennomsnittsalder blant sjåførere. Arbeidet med rekruttering forventes å være et viktig satsingsområde også i fremtiden. Det målrettede arbeidet med å sikre tilgang til, være en attraktiv bedrift for lærlinger, samt beholde kvalifiserte sjåførere, fortsetter derfor i 2021.

Likebehandling

I Tide skal ingen forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, alder, etnisk opprinnelse, religion, seksuell legning, politisk syn eller lignende. Ansatte skal møtes med respekt, og Tide har nulltoleranse for trakassering.

Det er etablert prosedyrer for varsling av kritikkverdige forhold i Tide, herunder for konflikthåndtering og for varsling av mobbing/trakassering. Disse er oppdatert for å tydeliggjøre at de også gjelder seksuell trakassering. Retningslinjene er tilgjengelige i personalhåndboken.

Bussbransjen har tradisjonelt vært et mannsdominert yrke. Per 31. desember 2020 var kjønnsbalansen i konsernet fordelt med 332 kvinner i faste stillinger og 2763 menn. I Tides konsernledelse er tre av ni direktører kvinner. Tide har medarbeidere med 57 ulike nasjonaliteter, og ved utgangen av 2020 utgjorde medarbeidere med utenlandsk opprinnelse 26 prosent av virksomhetens faste ansatte. Det er et mål for selskapet å ha mangfold på ulike områder, og det er derfor et ønske å rekruttere blant annet både flere kvinnelige bussjåførere og flere yngre medarbeidere.

Avhengig av selskapstilknytning og land har alle arbeidstakere like lønns- og arbeidsvilkår uavhengig av kjønn, nasjonalitet og etnisk opprinnelse.

Arbeidsgivers aktivitets- og redegjøringsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven fikk utvidede krav fra 1.1.2020 hvor redegjørelsen skal gis i en egen rapport. Det er i den forbindelse utarbeidet en rapport med tilhørende handlingsplan. Denne kan finnes på Tide sine nettsider – www.tide.no.

GDPR

I 2018 fikk Norge, gjennom deltakelse i EØS-avtale ny lov om behandling av personopplysninger (GDPR).

Regelverket gjelder for behandlingsansvarlige etablert både i og utenfor EØS-området (dersom de behandler personopplysninger om EØS-borgere). GDPR skal bidra til å styrke og harmonisere den enkeltes personvern.

Forordningen viderefører hovedprinsippene fra norsk personlovgivning. Behandlingen av personopplysninger må ha rettslig grunnlag i samtykke eller nødvendighetsgrunn, være lovligformålsbegrenset og med krav om dataminimering og lagringsbegrensning. Nytt fra personvernforordningen er bl.a. at opplysninger ikke skal brukes til andre uforenlige formål, krav om dataportability og innebygd personvern.

Tide har siden 2017 gjennomført et omfattende GDPR-prosjekt for å tilfredsstille kravene fra forordningen. Arbeidet fortsetter og GDPR inngår i selskapets internrevisjon.

Tide har eget Personvernombud (PVO).

Opplæring

I 2020 har Covid-19 pandemien i perioder satt en stopper for praktisk gjennomføring av planlagt opplæring i Tide. Året bærer derfor preg av kontinuerlig justeringer for å få opplæringsplanen realisert. I tilfeller der sjåføreropplæring har vært gjennomført i små grupper, som f.eks grunnopplæringen, har selskapet stort sett kunnet gjennomføre som planlagt, og da under forutsetning av at gjeldende smitteverntiltak ivaretas.

Opplæringskurset YSK (sjåførenes lovpålagte etterutdanning) gir foreløpig ikke rom for digitalisering, men dette jobbes det med fra NHO Transport sin side. Gjeldende begrensninger i gruppesammensetninger har gjort at det i perioder har vært gjennomført kurs med redusert antall deltagere. På tross av praktiske utfordringer på grunn av pandemien fikk alle sjåførene til Tide, som hadde fornyelsesplikt, innen utløpsdato pr 31.12.20 fullført kurset og fornyet utløpsdato.

Tide Buss har ved utgangen av året 26 lærlinger.

Helse, miljø og sikkerhet

Tides arbeid med HMS, kvalitet og ytre miljø er forankret i styrende dokumenter og inngår i konsernets ledelsessystemer. Sikkerhet for ansatte,

kontraktører og kunder, samt av fraværsskader og fokus på kontinuerlig forbedringer er overordnede mål. Det utføres årlige risikovurderinger både lokalt og sentralt.

Tide samarbeider tett med bedriftshelsetjenesten i utarbeidelse av ulike handlingsplaner. Tide får bistand til gjennomføring av risikovurdering og ulike vurderinger med hjelp fra lege og yrkeshygienikere hos bedriftshelsetjenesten. Gjennom Covid-19 pandemien har bistand fra bedriftshelsetjenesten vært viktig for selskapet.

Tide har faste møtearenaer sammen med tillitsvalgte. Aktiviteter som knytter seg til dette området løses i samarbeid med myndigheter og gjennom samhandling mellom ledere og ansatte.

Sertifiseringer og intern revisjon

Tide er sertifisert etter ISO-9001, ISO-14001 og ISO-45001. Selskapet har i 2020 gjennomført ekstern revisjon i både Norge og Danmark av selskapets sertifiseringsselskap KIWA. Intern revisjon har vært utført digitalt høst og vinter 2020.

ISO-39001 Styringssystemer for Trafikksikkerheter, er en internasjonal standard for trafikksikkerhet. Her igangsatte selskapet i 2020 et arbeid med å kartlegge sikkerhetskulturen i virksomheten og samtidig tydeliggjøre styringssystem knyttet til vegtrafikksikkerhet opp mot denne standarden. Denne standarden har til hensikt å bidra til å forebygge alvorlige hendelser i trafikken.

Helse og sikkerhet

Tide skal utføre aktiviteter på en trygg og ansvarsfull måte slik at helsemessige belastninger og skader på egne medarbeidere, innleid personell eller besøkende unngås. Selskapet skal påse at enhver medarbeider eller innleid arbeiderstaker arbeider under sikrest mulige forhold, og har tilgjengelig og bruker relevant verneutstyr.

Gjennom 2020 har selskapet fortløpende endret nødvendige interne rutiner, instruksjoner, maler og prosedyrer for å imøtekomme krav fra sentrale og lokale myndigheter, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet, med mål om å skape en trygg arbeidsdag for ansatte, innleid personell og besøkende gjennom Covid-19 pandemien. Tydelige prosedyrer minsker faren for ulykker,

skader på mennesker, eiendom og miljø. Tide har kontinuerlig fokus på trafikksikkerhet. Selskapet vil sikre at medarbeidere innehar den kompetansen og de kvalitetene som er viktige for et forsvarlig trafikkbilde. Det er egne prosesser og verktøy som brukes ved kvalitetsoppfølging der selskapet både har et lavterskeltilbud (PROFT1) samt et mer omfattende tilbud med opplæring (PROFT2) når det er behov.

Sykefravær

Tide er IA-virksomhet og samarbeider tett med NAV og bedriftshelsetjenesten for å øke nærværet og forebygge at sykefravær oppstår. Det strukturerte trepartssamarbeidet i Tide mellom ledelse, tillitsvalgte og vernetjeneste er også av stor betydning i arbeidet, men aller viktigst er dialogen mellom leder og medarbeider. "Leder før lege" og "Tett på tidlig" gir viktig retning i arbeidet i Tides avdelinger. Sykefraværet i Tide endte i 2020 på 10,33 prosent, hvor 2,4 prosent var korttidsfravær og 7,9 prosent var langtidsfravær. Dette tilsvarer en økning på 2,73 prosent fra året før og skyldes i all hovedsak økt fravær på grunn av Covid-19 pandemien.

Tide fikk i 2020 innvilget tilskudd til fem ulike tiltak fra IA bransjeprogram for persontransport. De fem tiltakene retter seg mot ulike deler av virksomheten og har som målsetting å øke nærværet og gjennomføres i samarbeid med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Grunnet pandemien og begrensninger for reise- og møtevirksomhet, har noe av aktiviteten blitt flyttet over på digitale flater, mens andre deler har blitt utsatt til 2021.

Tide Bus Danmark A/S hadde i 2020 et sykefravær på 4,2 prosent, hvor 2,6 prosent var korttidsfravær og 1,1 prosent var langtidsfravær. Dette tilsvarer en nedgang på 1,1 prosent fra 2019.

Tide Bus Danmark A/S hadde et sykefravær i 2019 på 5,3 prosent. Med bakgrunn i ulikt regelverk/ulik sykelønnsordning er det ikke mulig å sammenligne fraværersdata for Norge og Danmark.

Skader, alvorlige hendelser og VIS-kvalitetssystem

Tide registrerer antall arbeidsulykker, og benytter en målemetode som kalles H-Verdi. H-verdi viser hyppigheten av arbeidsulykker som er så alvorlige at det medfører fravær fra arbeid eller arbeidsplassen.

Skadefrekvensen/hyppighet defineres som antall arbeidsulykker med fravær pr 1.000.000 arbeidende time, og fravær beregnes i utgangspunktet fra dagen etter skaden.

For Tide Norge i 2020 var H-verdi 2,3 med 10 registrerte arbeidsskader. Det er en nedgang fra 2019 med H-verdi på 4,65. Tide har i 2020 hatt reduksjon i produksjonen, og det er sannsynlig at det har påvirket verdien. I Danmark var H-verdien for 2020 på 1,2 med 14 registrerte fravær, hvilket er en svak økning sammenlignet med 1,13 i 2019 med 12 registrerte fravær.

Tide har i 2020 vært involvert i flere trafikkulykker, og en av disse ulykkene ("Søråsulykken") resulterte i at en av selskapets sjåfører omkom etter en kollisjon med en personbil. Føreren av personbilen omkom også, og politiets etterforskning har konkludert med at personbilen kom over i motsatt kjørefelt i svært høy fart og traff fronten på bussen.

På bakgrunn av denne hendelsen har Tide tatt et initiativ inn mot Norske myndigheter for å jobbe for mot et forbedret regelverk/standard knyttet til kollisjonssikkerhet i området rundt fører i buss. Dette ble også fremmet i møte med samferdselsdepartementet og minister Knut Arild Hareide i møte den 21.09.20, hvor oppsummeringen av våre anbefalinger var:

1. Det bør utformes og innføres én, felles internasjonal standard for kollisjonsbeskyttelse for førere av buss. En standard utformet for busser.
2. Norske samferdselsmyndigheter må legge press på og søke allianser med internasjonale aktører for å få fortgang i arbeidet med å få på plass en slik standard.
3. De grepene som fylkeskommunale oppdragsgivere gjør isolert sett er en forbedring av sjåførsikkerheten, men vi mener samtidig at ansvaret for å beslutte og bestille grad av sjåførsikkerhet ikke bør ligge hos, og være opp til den enkelte oppdragsgiver, men være styrende fra et høyere myndighetsnivå – nordisk eller internasjonalt.

Ytre miljø

Tides busser frakter daglig mange hundretusen mennesker til og fra arbeid, skole og aktiviteter på en trygg, effektiv og miljøvennlig måte. I tillegg til lokaltrafikk drifter også Tide fylkeskryssende ekspressbusser som er et mer miljøvennlig alternativ til flyreiser og privatbil.

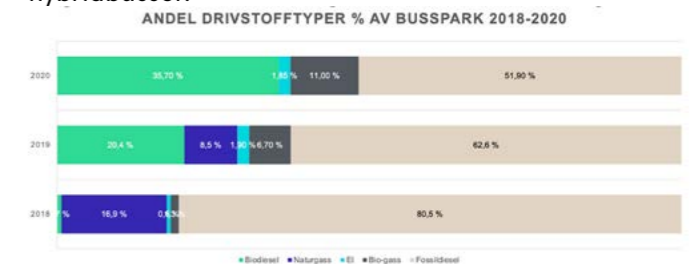
Tide skal være en miljøbevisst bedrift som begrenser

negative påvirkninger på miljøet. Reduksjon av drivstoffbruket er et prioritert satsingsområde, samtidig søker Tide å ta i bruk mer miljøvennlig drivstoff så langt det er mulig. Tide benytter ulike typer drivstoff: biodiesel (HVO), biogass, fornybar strøm, vanlig diesel og naturgass.

Samarbeidsprosjektet med Enova om bygging av 16 elbusser klasse 3, beregnet for turbusskjøring, startet opp i 2020. Økt andel og bruk av elektriske turbusser vil være et viktig satsingsområde for Tide i arbeidet med å minimere miljøutslipp fremover. Det ble på slutten av 2020 startet et arbeid for å redusere energiforbruket på bussanleggene til selskapet. Dette arbeidet vil fortsette i 2021. I forbindelse med at konsernet har anskaffet nytt anlegg til Tide Verksted og den kommersielle aktiviteten i Bergen, har vi investert i eget solcelleanlegg til å dekke en vesentlig del av strømbehovet på eiendommen. I tillegg vil oppvarmingen av bygningene bruke fjernvarme som energikilde.

Teknologi

Pr. 31.12.20 har mer enn 81 prosent av vognparken til Tide den nyeste miljøteknologien Euro VI eller bedre (0-utslipp). Ved utløpet av 2020 driftes hele 46,3% prosent av bussene på biodrivstoff, hvorav 35,7 prosent på biodiesel (HVO) og 10,5 prosent på biogass. Tide driver også 37 elektriske busser og 28 hybridbusser.

Tide er involvert i mange prosjekter som inkluderer ny teknologi. Oppstart og drift av elektriske busser er det utviklingsområdet selskapet har brukt mest tid på i 2020.

I januar 2020 fikk Tide positivt svar på innsendt søknad og tildelt en støtte på 27 millioner kroner fra Enova til innkjøp av 16 turbusser omtalt i årsrapporten fra 2019. På grunn av Covid-19 situasjonen har dette prosjektet blitt skjøvet noe frem i tid. Den første bussen vil ankomme Norge i slutten av februar 2021.

Tide har i 2020 vært involvert i ulike utviklingsprosjekter innenfor elektrisk drift i Tromsø, Vestfold og Sogn. I tillegg så har selskapet vunnet tre anbud med elektriske busser i Danmark hvor selskapet til sammen skal anskaffe 63 nye elbusser med ladeinfrastruktur. Oppstart for disse anbudene vil bli i slutten 2021 og starten av 2022.

Rammevilkår for næringen

Tide samarbeider med blant annet Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport for å sikre gode og forutsigbare rammevilkår for næringen. Dette årelange samarbeidet mellom disse aktørene har vært avgjørende for å sikre opprettelse av ulike økonomiske støtteordninger under Covid-19 pandemien i 2020, og det har vært jobbet aktivt med å påvirke utformingen av støtteordningene både fra NHO Transport, Tide og arbeidstakerorganisasjonene sin side.

Offentlige støtteordninger under pandemien

Nedstengningen av samfunnet og myndighetenes anmodning om å unngå bruk av kollektivtjenester har gitt de offentlige fylkeskommunale trafikksekselskapene, der Tide har anbudskontrakter med seks av dem, en betydelig inntektssvikt i 2020 grunnet en meget stor nedgang i antall reisende. Ettersom de offentlige trafikksekselskapene samtidig har vært pålagt å opprettholde et tilbud og således hatt utfordringer med å kutte kostnadssiden, har den norske stat bevilget 4 650 millioner kroner i støtte til kollektivtrafikken i 2020. Deler av denne støtten tilfaller busstransport i de ulike fylkene.

For Tide sin del har denne støtteordningen kompensert for eventuell redusert ruteproduksjon i løpet av året, basert på faktiske endringer i operatørens kostnader. Tide har i 2020 lagt ned betydelig innsats i søknadsprosesser til ulike støtteordninger, herunder kompensasjonsordningen for faste, uunngåelige kostnader og støtteordningen for kommersielle buss- og fergearter med betydelig omsetningsfall. I tillegg har selskapet søkt om støtte i ekspressbusspakken som skal dekke tap som følge av et betydelig omsetningsfall og pålagte kapasitetsbegrensninger på ekspressbussene. Videre har ordninger som har gitt redusert arbeidsgiveravgift og merverdiavgift (MVA) gitt Tide positiv økonomisk effekt.

Grunnet selskapets juridiske organisering har Tide fått avslag på søknaden om støtte i kompensasjonsordningen til bedrifter som opplever et betydelig inntektsfall, og selskapet mener en manuell behandling av problemstillingen ville vært en mindre konkurransevridende måte å håndtere støtteutbetalingene på.

I sum har de ulike støtteordningene gitt Tide 18 millioner kroner som er regnskapsført i 2020.

HVO Avgift

Fra andre halvår 2020 har norske myndigheter innført avgift på HVO drivstoff på lik linje med autodiesel. Dette har isolert sett medført en økning i prisen på NOK 3,62 pr liter HVO drivstoff. Hovedbrukerne av HVO drivstoff er i dag kollektivselskapene og en del større transportbedrifter som ønsker å redusere sitt miljøavtrykk. Avgiften fører til at HVO er blitt vesentlig dyrere og incentivene for å benytte dette miljøvennlige drivstoffet er redusert. En av Tides offentlige oppdragsgivere har som følge av avgiftsøkningen valgt å gå over til fossilfritt drivstoff på tross av den negative miljøeffekten dette innebærer.

Den økte avgiften på HVO drivstoff har i sum gitt Tide 14,5 millioner kroner i kostnader i 2020, men hovedvekten av denne kostnadsøkningen vil bli inkludert i regulering av inntektene for 2021 og således påvirke dette i mindre grad.

Frikort

Tilbake i desember 2018 annonserte Tilbake i desember 2018 annonserte Finansdepartementet nye regler for fordelsbeskatning på ansattgoder, herunder ordningen der ansatte i busselskaper gis anledning til å få frikort på bussreiser. En betydelig andel medarbeidere i Tide har historisk hatt og benyttet frikort. Ordningen møtte mye motbør fra både arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene, men den vil, etter fire utsettelse, tre i kraft fra og med 01.01.21. Den endelig vedtatte ordningen vil fastsette den skattemessige verdien ut fra arbeidstakernes naturlige reise- og bruksmønstre, og vil gi et mer rettferdig system, i tillegg til at det vil fortsatt være en gunstig ordning for majoriteten av medarbeiderne i busstransportselskapene.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 4-5 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Aksjonærforhold

Tide AS er eid 100 % av DSD AS.

Disponering av årsresultat/utbytte

Årsresultatet for Tide AS (morselskapet) viser et underskudd på NOK 11,8 millioner. Det ble ikke utbetalt utbytte i 2019 og det foreslås ikke utbetalt utbytte for 2020.

Årsresultat NOK -11,8 millioner kroner.
Overført fra annen egenkapital NOK 11,1 millioner kroner

inkludert føringer over utvidet resultat.

Konsernets resultat etter skatt ble NOK -12,6 millioner, tilsvarende NOK -0,56 pr. aksje. Styret foreslår ikke å dele ut utbytte for 2020. I henhold til IFRS ville et eventuelt utbytte bli innregnet i regnskapet for 2021 etter dette er vedtatt på generalforsamlingen i Tide AS.

Framtidsutsikter

Covid-19 pandemien forventes å påvirke Tide sin driftssituasjon og selskapets økonomiske resultater også i 2021, og usikkerhet rundt smittespredningen gjør det krevende å anslå hvor stor påvirkningen pandemien vil ha på spesielt Tides kommersielle produkter. Imidlertid forventes samfunnet å bli mer normalisert etter hvert som en økende andel av befolkningen blir vaksinert mot Covid-19.

Tide forventer samtidig at det vil ta noe lengre tid før Norge vil motta en like stor andel internasjonale turister som før pandemien. Norge som turistdestinasjon synes imidlertid å skille seg positivt ut internasjonalt siden vi jevnt over har lyktes godt med smittehåndteringen sammenlignet med en rekke andre land. Men for Tide betyr det at den kommersielle virksomheten, spesielt innenfor tur- og flybussegmentet, først kan vente å være tilbake til en normalsituasjon i 2022. Den dagen pandemien er over forventes det også at bussreisende vil ha endrede reisevaner og forventninger til bussreisen. Økt krav og forventninger til avstand og renhold om bord, kombinert med økt bruk av hjemmekontor er med på å bidra til at nye kundekrav stiller næringen overfor nye utfordringer, men også muligheter.

Tide ønsker å være en fremoverlent aktør og vil vurdere ulike måter for selskapet å videreutvikle og styrke virksomheten, spesielt innenfor det kommersielle segmentet. Selskapet ønsker å være med og vurdere både nye samarbeidsformer og forretningsmuligheter som kan tilfredsstillende fremtidens kundemasse. Tide har de siste årene posisjonert seg som en av de store aktørene på grønne og miljøvennlige busstjenester i landet. Dette arbeidet har fortsatt i 2020 med bygging av ny elektrisk turbuss, og selv om arbeidet har hatt noe nedtonet fokus i et krevende år, er selskapet innstilt på å videreføre en posisjon som den aktøren i Norge som ønsker å være i førersetet for det grønne skiftet i bussnæringen.

Anbudsaktiviteten i både Norge og Danmark er påvirket av sterk konkurranse, og kjennetegnes av et marked med til dels lave marginer. I 2021 og 2022 skal selskapet starte opp tre viktige kontrakter i den danske virksomheten, noe som vil være med å bidra til økt forutsigbarhet for fremtidig inntjening i det danske markedet.

Arbeidet med å ytterligere optimalisere driften, kostnadsstyring med kontinuerlig forbedring, en sunn organisasjonskultur og resultatforbedring fortsetter inn i 2021.

Tide har som visjon å skape gode reiseopplevelser hver dag. Tides medarbeidere er selskapets viktigste ressurs for å lykkes med å nå vår visjon. Arbeidet med å skape gode kundeopplevelser har alltid vært viktig for Tide. Arbeidet med å satse mer på kundeopplevelser startet i 2020, og vil bli ytterligere satset på i året som kommer. Tide har, med solid ordresreserve, en god og sterk posisjon for lønnsom drift i årene som kommer, selv om bransjen fortsatt opplever krevende marginer og sterk konkurranse. Målrettet arbeid og forventninger om en noe mer normalisert drift, kombinert med økende vaksinasjonsgrad i samfunnet, ventes gi resultatbedring i 2021. Det er imidlertid heftet stor usikkerhet til når den kommersielle virksomheten vil være tilbake til mer normalisert etterspørsel og drift.

Selskapet mener fortsatt at en konsolidering i bransjen vil kunne bidra til bedret lønnsomhet over tid. Tide er godt posisjonert som en sentral aktør når nye og mer miljøvennlige teknologier og nye muligheter åpner seg innen selskapets næring.

Styret takker selskapets medarbeidere og tillitsvalgte for enestående innsats og et godt samarbeid i et år preget av usikkerhet og hyppige endringer. Styret vil arbeide aktivt for å videreføre det gode samspillet i året som kommer slik at selskapet fortsetter å levere på sitt samfunnsoppdrag og når nye, positive milepæler. Det forventes at selskapets lønnsomhet forbedres etter hvert som de negative effektene fra Covid-19 pandemien på den kommersielle virksomheten avtar.

Bergen, 18. mars 2021

Ingvald Løyning
INGVALD LØYNING
Styrets leder

Phillipp Engedal
PHILIPP ENGEDAL
Styremedlem

Kenneth Sveen
KENNETH SVEEN
Ansattstyremedlem

Trond Østerhus
TROND ØSTERHUS
Nestleder

Marianne Dorte Jacobsen
MARIANNE DORTHEA JACOBSEN
Styremedlem

Kjell Nesheim
KJELL NESHEIM
Ansattstyremedlem

Emil Eike
EMIL EIKE
Styremedlem

Trude Valle
TRUDE VALLE
Ansattstyremedlem

Roger Hørkestad
ROGER HØRKESTAD
Konsernsjef

F.v. Styreleder Ingvald Løyning, konsernsjef Roger Hørkestad, styremedlemmer Phillip Engedal, Emil Eike, nestleder Trond Østerhus, styremedlem Marianne D. Jacobsen, ansattstyremedlemmer Kenneth Sveen, Kjell Nesheim og Trude Valle.

Foto: Thomas Green

Tide AS

Resultatoppstilling 01.01.-31.12.

Konsern

2020	2019	Note	2020	2019
-	-			
-	-		246 531	524 513
40 919	42 195	3	3 335 054	2 791 414
40 919	42 195	3, 21	210 633	222 499
			3 792 218	3 538 426
120	-	9	2 093	-12 436
-	-			
37 802	26 088	4	220 351	326 560
22 400	31 779	6, 16	2 180 875	1 999 008
60 202	57 868	7, 17	827 302	770 268
			3 228 528	3 095 836
-19 162	-15 672		565 783	430 155
9 077	9 310		501 315	387 116
-	-	9,15	-	35 000
-28 239	-24 982		64 468	8 039
25 115	54 906		17 380	22 393
11 947	13 673		98 634	62 340
13 168	41 233	8	-81 254	-39 946
-15 070	16 251		-16 786	-31 908
-3 310	-299	18	-4 194	-9 936
-11 761	16 550		-12 592	-21 972
-11 761	16 550		-12 500	-22 107
-	-		-92	135
-11 761	16 550		-12 592	-21 972
-0,52	0,73		-0,56	-0,97
-0,52	0,73		-0,56	-0,97
-11 761	16 550		-12 592	-21 972
774	-66		860	-187
-170	14		-189	41
-	-		-17 773	1 430
-	-		3 207	-478
-	-		3 910	-315
-11 157	16 499		-22 577	-21 480
-11 157	16 499		-22 485	-21 615
-	-		-92	135
-11 157	16 499		-22 577	-21 480
-11 157	16 499		-22 577	-21 480

*) Adjusted EBITDA driftsresultat før avskrivninger og nedskrivninger

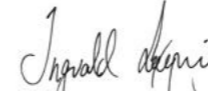
Tide AS Eiendeler pr. 31.12. Konsern

2020	2019	EIENDELER	Note	2020	2019
Anleggsmidler					
32 665	33 474	Varige driftsmidler	9, 15	3 108 688	2 817 624
-	-	Immaterielle eiendeler	10,22	24 003	19 415
459 788	457 154	Investeringer i datterselskaper	10	-	-
41 664	41 664	Finansielle eiendeler	20	44 742	44 729
13 066	9 927	Utsatt skattefordel	18	22 241	12 324
547 183	542 219	Sum anleggsmidler		3 199 674	2 894 092
Omløpsmidler					
-	-	Varelager	11	52 195	34 341
-	1 205	Kundefordringer	12,20	219 948	317 333
3 495	21 688	Andre kortsiktige fordringer	12,20,21	178 594	151 011
8 165	8 671	Kontanter og bankinnskudd	17, 20	368 047	240 627
11 660	31 564	Sum omløpsmidler		818 784	743 312
558 843	573 783	SUM EIENDELER		4 018 459	3 637 404

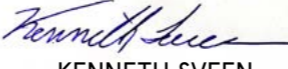
Tide AS Egenkapital og gjeld pr. 31.12. Konsern

2020	2019	Note	2020	2019
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
20 304	20 304	Aksjekapital	20 304	20 304
29	29	Annen innskutt egenkapital	29	29
295 418	295 418	Overkurs	295 418	295 418
315 750	315 750	Sum innskutt egenkapital	14	315 750
Opptjent egenkapital				
40 089	51 246	Annen egenkapital	-16 560	9 814
40 089	51 246	Sum opptjent egenkapital	-16 560	9 814
Egenkapital Minoritetsinteresse				
			131	25
355 839	366 997	Sum egenkapital	299 322	325 589
Gjeld				
Avsetning for forpliktelser				
10 269	11 342	Pensjonsforpliktelser	16	14 042
10 269	11 342	Sum avsetning for forpliktelser	14 042	15 628
Annen langsiktig gjeld				
11 570	21 646	Gjeld til kredittinstitusjoner	17	2 454 292
-	-	Derivater	20	19 167
11 570	21 646	Sum annen langsiktig gjeld	2 473 459	2 149 639
Kortsiktig gjeld				
4 045	7 549	Leverandørgjeld	20	188 647
-	-	Betalbar skatt	18	2 002
2 788	1 449	Skyldige offentlige avgifter		133 597
9 637	25 316	Første års avdrag langsiktig gjeld	17	503 337
164 696	139 485	Annen kortsiktig gjeld	13,20,21	404 052
181 166	173 799	Sum kortsiktig gjeld	1 231 635	1 146 549
203 003	206 786	Sum gjeld	3 719 136	3 311 816
558 843	573 783	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 018 459	3 637 404

Bergen, 18. mars 2021

INGVALD LØYNING
Styrets leder

PHILIPP ENGEDAL
Styremedlem

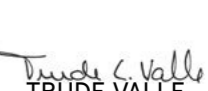

KENNETH SVEEN
Ansattstyremedlem

TROND ØSTERHUS
Nestleder

MARIANNE DORTHEA JACOBSEN
Styremedlem

KJELL NESHEIM
Ansattstyremedlem

EMIL EIKE
Styremedlem

TRUDE VALLE
Ansattstyremedlem

ROGER HARKESTAD
Konsernsjef

Oppstilling av egenkapital 01.01.-31.12.

Beløp i NOK 1 000

Tide AS	Note	Aksjekapital	Innskutt annen egenkapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse pr. 31. desember 2018		20 304	29	295 418	66 264	382 015
Effekt av endring i regnskapsprinsipp - IFRS 16			-	-	-1 518	-1 518
Balanse pr. 1. januar 2019		20 304	29	295 418	64 747	380 498
Føringer over utvidet resultat		-	-	-	-51	-51
Årsresultat		-	-	-	16 550	16 550
Utbetalt utbytte	5	-	-	-	-30 000	-30 000
Balanse pr. 31. desember 2019		20 304	29	295 418	51 246	366 997
Føringer over utvidet resultat		-	-	-	604	604
Årsresultat		-	-	-	-11 761	-11 761
Balanse pr. 31. desember 2020		20 304	29	295 418	40 089	355 839

Konsern	Note	Annen egenkapital							Sum egenkapital
		Aksjekapital	Innskutt annen egenkapital	Overkurs	Kontantstrøm sikringer	Omregningsdifferanse	Estimatavvik	Opptjent egenkapital	
Balanse pr. 31. desember 2018		20 304	29	295 418	12 921	10 279	-791	66 374	404 534
Effekt av endring i regnskapsprinsipp				-	-	-	-	-25 769	-25 769
Balanse pr. 1. januar 2019		20 304	29	295 418	12 921	10 279	-791	40 605	378 765
Føringer over utvidet resultat	18	-	-	-	1 116	-478	-146	-	491
Andre endringer		-	-	-	-	-	-	-1 695	-1 695
Årsresultat		-	-	-	-	-	-	-21 972	-21 972
Sum inntektsført		-	-	-	1 116	-478	-146	-23 667	-23 176
Utbetalt utbytte	5	-	-	-	-	-	-	-30 000	-30 000
Balanse pr. 31. desember 2019		20 304	29	295 418	14 037	9 801	-937	-13 059	325 589
Føringer over utvidet resultat	18	-	-	-	-13 863	3 207	671	-	-9 986
Andre endringer		-	-	-	-	-	-	-3 781	-3 781
Årsresultat		-	-	-	-	-	-	-12 500	-12 500
Sum inntektsført		-	-	-	-13 863	3 207	671	-16 281	-26 267
Utbetalt utbytte	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Balanse pr. 31. desember 2020		20 304	29	295 418	174	13 008	-266	-29 343	299 322

Fond for urealiserte gevinster	Konsern	
	Renteutbytte avtaler	Sum
Balanse pr. 31. desember 2018	-	-
Årets endring	1 430	1 430
Skatt årets endring	-315	-315
Urealiserte tap overført annen egenkapital	-1 116	-1 116
Balanse pr. 31. desember 2019	-	-
Årets endring	-17 773	-17 773
Skatt årets endring	3 910	3 910
Urealiserte tap overført annen egenkapital	13 863	13 863
Balanse pr. 31. desember 2020	-	-

Tide AS

Kontantstrømoppstilling 01.01.-31.12.

Konsern

2020	2019	Note	2020	2019
-15 070	16 251		-16 786	-31 908
9 077	9 310		501 315	387 116
-	-	9	-	35 000
-120	-	2,9	-	-
-13 168	-41 233	9	-2 093	12 436
-	-	8	81 254	39 946
-	-	11	-17 854	-4 764
1 205	-693	12,20	97 385	-62 306
-3 504	1 639	20	-25 976	61 616
-1 074	-674	16	-1 586	-1 172
-	-	13	37 369	143 970
-3 302	12 069		-33 950	-17 083
-25 957	-3 331		619 077	562 851
-	-			
-8 967	-2 281	9	-92 291	-106 415
-	2 115		-	-
17 097	5 929		-	-
-	118 700	21	-	118 700
25 000	-		25 000	-
-	-		1 503	-
-	1 000		-	1 000
-2 634	-		-8 982	-22 800
14 368	23 286	8	-	-
10 747	13 739		17 278	18 416
-	3 977	8	-	3 977
55 611	166 466		24 482	58 024
-11 947	-13 673		-98 532	-62 338
-	-	20	-	39 031
-24 935	-18 069	20	-419 747	-451 098
6 722	-102 222		-	-
-	-30 000	5	-	-30 000
-30 160	-163 964		-518 279	-504 405
-506	-829		125 280	116 470
-	-		2 140	-15
8 671	9 499		240 627	124 172
8 165	8 671		368 047	240 627
-	-	19	75	591
-	-		94 703	22 731

Betalingsmidler består av kontanter i kasse og i bank.

Konsernet har nye leasingforpliktelser på 750 mnok i 2020. I 2019 var det inngått leasingforpliktelser på totalt 1 700 millioner. Det er ikke nye leasingforpliktelse i Tide AS i 2020. I 2019 ble det inngått investeringsforpliktelse på 1,3 mnok i Tide AS. Leasingforpliktelsene har ikke kontanteffekt, og er ikke en del av endringene i leasing gjeld. Nedbetaling av forpliktelsen består av renter og avdrag, hvor renter knyttet til leasingforpliktelsen er en del av betalte renter og blir klassifisert som renterkostnader i konsernet. Avdrag på leasingforpliktelse fremkommer i linje for utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld.

Noter

- 26 [Note 1](#) Regnskapsprinsipper
- 36 [Note 2](#) Vesentlige estimater og usikkerheter
- 38 [Note 3](#) Kontraktinntekter og spesifikasjon av andre driftsinntekter
- 39 [Note 4](#) Varekostnad
- 39 [Note 5](#) Utbytte
- 40 [Note 6](#) Lønnskostnader, antall ansatte, ytelser og lån til ansatte
- 42 [Note 7](#) Spesifikasjon av andre driftskostnader
- 42 [Note 8](#) Netto finansposter
- 43 [Note 9](#) Varige driftsmidler
- 45 [Note 10](#) Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet
- 45 [Note 11](#) Varelager
- 46 [Note 12](#) Kortsiktige fordringer
- 47 [Note 13](#) Annen kortsiktig gjeld
- 47 [Note 14](#) Aksjekapital, overkurs og aksjonærinformasjon
- 48 [Note 15](#) Leieavtaler bruksrett
- 51 [Note 16](#) Pensjoner
- 54 [Note 17](#) Rentebærende gjeld og pantsettelse
- 56 [Note 18](#) Skatt
- 58 [Note 19](#) Garanti- og kausjonsansvar
- 59 [Note 20](#) Finansielle instrumenter og risikostyring
- 66 [Note 21](#) Nærstående parter
- 67 [Note 22](#) Oppkjøp av virksomhet
- 70 [Note 23](#) Hendelser etter balansedagen
- 70 [Note 24](#) Betingede forpliktelser

Note 1 Regnskapsprinsipper

Generelt

Tide AS er et norsk allmennaksjeselskap og ble stiftet 23. oktober 1880. Selskapet har organisasjonsnummer 912 423 921. Selskapet har sitt hovedkontor i Møllendalsveien 1 a, 5893 Bergen, Norge.

Tide AS er morselskap i et konsern, og datterselskapene har igjen ytterligere datterselskaper. En oversikt over konsernselskapene finnes i Note 10. Konsernselskapene blir i det videre samlet omtalt som Tide, mens morselskapet betegnes Tide AS.

Tide er et av de største privateide transportselskaper innen kollektivtransport i Norge og Danmark. Tide driver rutetrafikk med buss og turbussvirksomhet, samt opplevelsesreiser.

Dette årsregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 18. mars 2021.

Regnskapsprinsipper

Bekreftelse finansielt rammeverk

Konsern- og selskapsregnskapet til Tide AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU, publisert av International Accounting Standards Board (IASB) og som er pliktig per 31. desember 2020. Til slutt i denne prinsippnoten er det tatt inn en oversikt over endringer i standarder og fortolkninger siste år, status på frivillige standarder og tolkninger, samt en kort omtale av hvordan Tide har forholdt seg til disse.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

Grunnlag for utarbeidelse

Historisk kost er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet med unntak av enkelte finansielle instrumenter som er vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader.

Viktige forutsetninger og regnskapsestimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av forutsetninger som har påvirket estimater

for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet. Fremtidige hendelser kan imidlertid medføre at forutsetninger endrer seg. Effekten av endringene blir regnskapsført når en med tilstrekkelig sikkerhet kan fastsette de nye estimatene i samsvar med gjeldende regnskapsregler.

Anleggsmidler

Tide vurderer løpende forventet brukstid og restverdi på anleggsmidler. Dette har betydning for årlige avskrivninger. Videre vurderer Tide anleggsmidlenes verdi og hvorvidt det er behov for å gjøre nedskrivninger. Disse vurderingene involverer en stor grad av skjønn. Det vises her til Note 9, varige driftsmidler og Note 2, vesentlige estimater og usikkerhet.

Pensjonsforpliktelser

Tide har forpliktelser knyttet til tidligere og noen få nåværende ansattes opptjente pensjonsrettigheter knyttet til ytelsesbasert pensjonsordninger. Beregningene innebærer at Tide må fastsette økonomiske og demografiske forutsetninger. Endringer i forutsetningene kan gi betydelige utslag på de beregnede forpliktelser med konsekvens for fremtidige pensjonskostnader. Det viser til Note 16, pensjoner, for nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

I det følgende blir Tides regnskapsprinsipper presentert. Disse er fulgt for alle år som er omfattet av dette årsregnskapet, dersom ikke annet er positivt sagt.

a) Klassifisering av balanseposter

Eiendeler som er knyttet til varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer blir klassifisert som omløpsmidler dersom de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Andre eiendeler blir klassifisert som anleggsmidler.

For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

b) Konsolideringsprinsipp

Konsernregnskapet omfatter morselskapet og enheter kontrollert av Tide AS (datterselskaper) datterselskapene. Kontroll er oppnådd når selskapet har makt

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

over investeringen, er eksponert for, eller har rettigheter til variabel avkastning fra involveringen i investeringen, samt har evne til å bruke sin makt til å påvirke avkastningen. Virkningen av potensielle stemmeretter som kan utøves eller konverteres på balansedagen tas med i vurderingen. Når selskapet ikke har majoriteten av stemmeberettigede aksjer, har det kontroll over investeringen når stemmeretten er nok til å gi det den praktiske evnen til å påvirke de relevante aktivitetene til investeringen alene.

Inntekter og kostnader fra datterselskaper som er ervervet eller avhendet i løpet av året medtas eller unntas fra konsolidert resultatregnskap på det tidspunkt Tide oppnår eller avgir kontroll. Totalresultatet fra datterselskapene henføres til aksjonærer og ikke-kontrollerende eierinteresser selv om dette medfører en negativ ikke-kontrollerende eierinteresse.

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene, inkludert internfortjeneste og urealisert gevinst og tap i konsernet, er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapene følger de samme regnskapsprinsippene som morselskapet.

Endringer i konsernets eierinteresser i datterselskaper som medfører at konsernet ikke mister kontroll over datterselskapet, regnskapsføres som en egenkapitaltransaksjon. Differansen mellom bokført verdi av den ikke-kontrollerende eierinteressen og virkelig verdi av vederlaget innregnes direkte i opptjent egenkapital.

Virksomhetssammenslutninger

Oppkjøp av virksomheter regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi (på dato for overtakelsen) av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av at avtale er betinget. Utgifter som er direkte henførbare til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Identifiserbare eiendeler, og gjeld regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, med unntak av utsatt skattefordeler og -forpliktelser. Dersom summen av vederlaget, balanseført beløp av ikke-kontrollerende eiere og virkelig verdi på

oppkjøpstidspunktet av tidligere eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Hvis summen er lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen umiddelbart.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandelen fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen.

Endring i virkelig verdi av betinget vederlag som oppstår som følge av tilleggsinformasjon innhentet innen et år fra oppkjøpstidspunktet om fakta og forhold som eksisterte på oppkjøpstidspunktet, blir justert retrospektivt med tilsvarende endring i goodwill.

Betinget vederlag betalt av kjøper innregnes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betinget vederlag er klassifisert som en eiendel eller forpliktelse og er målt til virkelig verdi med endring i virkelig verdi innregnet i resultatregnskapet eller som en endring i totalresultatet. Betinget vederlag som ikke faller inn under IAS 39 er målt i samsvar med gjeldende IFRS. Betinget vederlag som er klassifisert som egenkapital blir ikke målt på nytt i senere rapporteringsperioder og justeringer blir innregnet i egenkapitalen.

Dersom regnskapsføringen for en virksomhetssammenslutning ikke er fullstendig ved slutten av rapporteringsperioden, der sammenslutningen foretas, så rapporterer Tide foreløpig verdier for eiendeler og gjeld der virkelig verdi er ufullstendig. Disse midlertidige verdiene justeres løpende innen de neste tolv måneder for å reflektere ny informasjon som er innhentet om forhold som eksisterte på oppkjøpsdatoen som ville ha påvirket verddivurderingen på oppkjøpsdatoen om de var kjent.

Omorganiseringer med uendret eierskap

Omorganiseringer med uendret eierskap videreføres i selskapsregnskapet til de verdiene investeringene var regnskapsført til umiddelbart før omorganiseringen.

Datterselskaper

Investeringer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

c) Måling av virkelig verdi

Tide måler finansielle instrumenter, som derivater,

>>

>> **Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)**

og ikke-finansielle eiendeler til virkelig verdi på hver balansedato og alle identifiserte eiendeler og gjeld ervervet gjennom virksomhetssammenslutninger til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Alle eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi på balansedagen eller som er beskrevet i årsrapporten er kategorisert innenfor virkelig verdi hierarkiet. Basert på laveste inputnivå som er vesentlig for målingen av virkelig verdi er disse definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av ikke justerte noterte priser fra aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av direkte eller indirekte observerbar input annet enn laveste nivå
- Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av ikke observerbar input

Ved estimering av virkelig verdi av eiendeler og gjeld bruker Tide observerbare markedsdata så langt det lar seg gjøre. Hvor input på nivå 1 ikke er tilgjengelig kan Tide bruke tredjepart kvalifiserte verdsetterer for å utføre verddivurderingen. Tide har ikke vesentlige ikke-finansielle eiendeler og gjeld som må måles til virkelig verdi på hver balansedag.

For eiendeler og gjeld som innregnes i konsernselskapet regelmessig vurderer Tide om det har vært omklassifiseringer mellom de ulike nivåene i hierarkiet (basert på laveste inputnivå som er vesentlig for målingen av virkelig verdi) på hver balansedato.

d) Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstakere. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

”Armlengdes avstand” er lagt til grunn for prising av interne varer og tjenester. Segmentresultat, eiendeler og forpliktelser inkluderer poster som relaterer seg direkte til segmentene. Dette inkluderer også inntekter og kostnader til konsernadministrasjon. Segmentinformasjonen er rapportert i samsvar med Tides regnskapsprinsipper. Gevinster og tap fra konserninterne overføringer, konsernbidrag og utbytte er ikke inkludert i resultatene fra segmentene. Elimineringer i balansen omfatter i hovedsak interne fordringer og gjeld.

e) Valuta*Funksjonell valuta*

Tide presenterer årsregnskapet i norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle selskapene i konsernet med unntak av Tide Bus Danmark A/S og selskapets datterselskap som har danske kroner (DKK) og euro (EUR) som funksjonell valuta. Alle beløp i årsregnskapet er i hele tusen NOK, hvis ikke annet spesifikt er oppgitt.

Transaksjoner i utenlandsk valuta

I selskapenes regnskaper blir transaksjoner i annen valuta enn selskapets funksjonelle valuta innregnet basert på valutakursen på transaksjonstidspunktet. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres. Pengeposter i valuta er vurdert til kursen på balansedagen ved utgangen av regnskapsperioden. Dersom valutaposisjonen anses som kontantstrømsikring, regnskapsføres gevinst eller tap som del av utvidet resultat frem til den sikrede eiendel / gjeld realiseres, hvorpå dette resultatføres.

Omregning til NOK for utenlandske virksomheter

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- Balansposter omregnes til norske kroner med valutakursen på balansedagen.
- Resultatposter omregnes til norske kroner ved å benytte årlig gjennomsnittskurs for hver måned. Ved store transaksjoner og hendelser benyttes transaksjonskurs, da den vil gi et bedre estimat enn ved bruk av gjennomsnittskurs.
- Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres separat i oppstillingen over egenkapitalen.

Ved salg av hele eller deler av utenlandsk virksomhet omklassifiseres tilhørende omregningsdifferanse fra utvidet resultat og over resultatet som en del av gevinsten eller tapet ved salget.

f) Inntektsføring

Driftsinntekter fra kontrakter med kunder innregnes når kontrollen over en vare eller tjeneste er overført til kunden og i henhold til det beløp som reflekterer hva konsernet forventer å motta for varen eller tjenesten. Konsernet har konkludert med at det er prinsippal i dets inntektsstrømmer, fordi det kontrollerer varene og tjenestene før disse overføres

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

til kunden.

Konsernet innregner inntekter fra salg av tjenester over tid, da kunden samtidig mottar og forbruker fordeler etter hvert som konsernet tilbyr disse. Den metoden som anvendes er den som best reflekterer overføringen av kontroll.

Dersom vederlaget avtalt i en kontrakt omfatter et variabelt beløp, estimerer konsernet vederlaget som det er berettiget til i bytte mot overføring av de avtalte tjenestene til en kunde. Det variable vederlaget blir estimert på tidspunktet for kontraktsinngåelse og begrenset (tilbakeholdt) inntil det er «svært sannsynlig» at en «betydelig» reversering av estimert inntekt ikke vil forekomme i etterfølgende perioder.

Konsernet har valgt å benytte seg av den praktiske løsningen for utgifter knyttet til oppnåelse av en kontrakt som tillater at konsernet løpende kostnadsfører slike utgifter.

Inntektene inkluderer i hovedsak følgende elementer:

Billettinntekter

Billettinntekter omfatter inntekter fra kommersiell passasjerfrakt, deriblant reiseliv, kystbuss, flybuss mm. Mesteparten av dette er kontantsalg med unntak av reiselivsinntekter som består hovedsakelig av kredittsalg via reisebyråer.

Kontraktsinntekter

Kontraktsinntekter er i all hovedsak vederlag for kollektivtjenester i anbudskontrakter med det offentlige. Salg av tjenester resultatføres i den perioden leveransen utføres. For de fleste anbudskontrakter er inntektsføringen lineær, men den kan i enkelte tilfeller variere fra periode til periode. Krav på kontraktsinntekt blir balanseført som en fordring dersom inntektene ikke fullt ut er innbetalt per årsskiftet

Renteinntekter

Renteinntekter blir resultatført etter hvert som inntektene blir opptjent basert på den effektive-rente-metoden. Ved nedskrivning av lån og fordringer, reduseres fordringens balanseførte verdi til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er estimert fremtidig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektiv rente. Etter nedskrivning resultatføres renteinntekter basert på amortisert kost og opprinnelig effektiv rentesats.

Inntekter fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

g) Offentlige tilskudd*Driftstilskudd*

Tilskudd som kompensere for kostnader eller manglende inntekter blir resultatført i samme år som kostnaden eller den manglende inntekten tilskuddet er ment å kompensere, og klassifiseres i henholdsvis som kostnadsreduksjon eller driftsinntekt.

h) Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid og som anskaffes separat regnskapsføres til anskaffelseskost. Slike eiendeler har begrenset utnyttbar levetid, og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger. De avskrives lineært over forventet økonomisk levetid, og behandles for øvrig på samme måte som varige driftsmidler i regnskapet.

Anskaffelseskost for disse eiendelene avskrives lineært over følgende perioder: Markedsrelaterte eiendeler 1 – 5 år

i) Varige driftsmidler

Varige driftsmidler med begrenset levetid regnskapsføres til anskaffelseskost. Disse blir avskrevet lineært over forventet økonomisk levetid. Varige driftsmidler er således vurdert til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer lånekostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Ikke-ferdigstilte varige driftsmidler regnskapsføres som anlegg under utføring. Når eiendeler er solgt eller avhendet, blir anskaffelseskost og akkumulerte av- og nedskrivninger tilbakeført i regnskapet. Eventuelle tap eller gevinster fra salget i forhold til bokført verdi umiddelbart før realisasjonen blir resultatført.

Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført i resultatregnskapet. Utgifter ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmiddelets verdi vesentlig, balanseføres og avskrives planmessig. Ved utskiftninger som balanseføres, resultatføres gjenværende bokført verdi av de komponenter som skiftes ut.

Kostpris med fradrag for utrangeringsverdi blir avskrevet lineært fra kjøpstidspunktet over forventet

>>

>> **Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)**

økonomisk levetid på følgende måte:

Utstyr og inventar	3 – 5 år
Datasystemer	7 – 9 år
Busser	9 – 14 år
Eiendommer	25 – 30 år
Tomter	ingen avskrivning

Avskrivningsperiode og –metode blir vurdert hvert år for å sikre at metoden og perioden som blir benyttet samsvarer med de økonomiske realitetene til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdier. Anlegg under utføring avskrives ikke.

Kjøp og salg av varige driftsmidler vurderes som en del av den ordinære driften til selskapet. Gevinst og tap ved salg blir presentert netto på egen linje i resultat og regnskap.

j) Leieavtaler og leie av varige driftsmidler**Konsernet som leietaker.***Innregning av leieavtaler og innregningsunntak*

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer konsernet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag

På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner konsernet en leieforpliktelse og en tilhørende bruksretteiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av følgende anvendte unntak:

- Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere).
- Eiendeler av lav verdi.

For disse leieavtalene innregner konsernet leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper.

Leieforpliktelse

Konsernet måler leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet til nåverdien av leiebetalingene som ikke betales på dette tidspunktet. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil (ikke vil) utøve denne opsjonen.

Leiebetalingene som inngår i målingen av leieforpliktelsen består av:

- Faste leiebetalinger (herunder i realiteten faste betalinger), minus eventuelle fordringer i form av leieinsentiver.
- Variable leiebetalinger som er avhengige av en indeks eller en rentesats, første gang målt ved hjelp av indeksen eller rentesatsen på iverksettelsestidspunktet.
- Beløp som forventes å komme til betaling for konsernet i henhold til restverdigarantier.
- Utøvelseskursen for en kjøpsopsjon, dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen.
- Betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leieperioden gjenspeiler at konsernet vil utøve en opsjon om å si opp leieavtalen.

Leieforpliktelsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater.

Konsernet inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. I stedet innregner konsernet disse variable leiekostnadene i resultatregnskapet. Konsernet presenterer sine leieforpliktelser på egne linjer i balanseoppstillingen

Bruksretteiendeler

Konsernet måler bruksretteiendeler til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen.

Anskaffelseskost for bruksretteiendelene omfatter:

- Beløpet fra førstegangsmålingen av leieforpliktelsen.
- Alle leiebetalinger ved eller før iverksettelsestidspunktet, minus eventuelle leieinsentiver mottatt.
- Alle direkte utgifter til avtaleinngåelse påløpt konsernet.

Et anslag over utgiftene påløpt leietaker for demontering og fjerning av den underliggende eiendelen, gjenoppbygging av stedet der enheten er plassert, eller gjenoppbygging av den underliggende

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

eiendelen til den stand som vilkårene i leieavtalen krever, med mindre disse utgiftene påløper under produksjonen av varene.

Konsernet anvender avskrivningskravene i IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr ved avskrivning av bruksretteiendelen, bortsett fra at bruksretteiendelen avskrives fra iverksettelsestidspunktet fram til det som inntreffer først av slutten av leieperioden og slutten av bruksretteiendelens utnyttbare levetid. Konsernet anvender IAS 36 «Verdifall på eiendeler» for å fastslå om bruksretteiendelen er verdiforringet og for å regnskapsføre eventuelle påviste tap ved verdifall.

Konsernet som utleier.*Klassifisering av leieavtaler*

For kontrakter hvor konsernet er utleier, klassifiserer det hver av sine leieavtaler som enten en operasjonell leieavtale eller en finansiell leieavtale. En leieavtale klassifiseres som en finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel. En leieavtale klassifiseres som en operasjonell leieavtale dersom den ikke i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel. Konsernet som utleier har ingen finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler

For operasjonelle leieavtaler innregner konsernet leiebetalinger som andre inntekter, hovedsakelig lineært, med mindre et annet systematisk grunnlag bedre gjenspeiler det mønsteret der fordelene ved bruken av den underliggende eiendelen reduseres. Konsernet innregner utgifter som har påløpt ved opptjening av leieinntekten som en kostnad. Konsernet legger til direkte utgifter til avtaleinngåelse som påløper ved inngåelse av en operasjonell leieavtale, til den underliggende eiendelens balanseførte verdi og innregner disse utgiftene som en kostnad over leieperioden på samme grunnlag som leieinntekten.

k) Nedskrivning av ikke-finansielle anleggsmidler

Tide vurderer balanseført beløp for eiendeler og identifiserbare immaterielle eiendeler årlig eller oftere hvis hendelser og endringer i forutsetninger indikerer at balanseført beløp ikke er gjenvinnbart. Ved indikasjoner på behov for nedskrivning vil det bli vurdert om gjenvinnbart beløp på anleggsmidlene

relatert til den tilhørende vurderingsenheten overstiger regnskapsført verdi. Gjenvinnbart beløp for en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet er det høyeste av vurderingsenhetens bruksverdi og netto salgsverdi. Med bruksverdi menes nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å oppstå fra vurderingsenheten mens netto salgsverdi defineres som virkelig verdi fratrukket salgskostnader. I de tilfeller anleggsmidlene i vurderingsenheten er bundet opp i kontrakter (f.eks. anbudskontrakter) og ikke kan realiseres uten at kontraktsbrudd kan påberopes av avtalepart, benyttes bare bruksverdi som et alternativ for gjenvinnbart beløp.

Fremtidige kontantstrømmer omfatter vurderingsenhetens kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter før skatt tillagt tilhørende anleggsmidlers terminalverdi ved utløp av de kontrakter som eventuelt er grunnlaget for vurderingsenheten. Erstatningsinvesteringer inkluderes i de fremtidige kontantstrømmene ved beregning av bruksverdi, mens investeringer som øker kapasiteten holdes utenfor.

Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn regnskapsført verdi, vil anleggsmidlene bli nedskrevet til denne verdien. Eventuell goodwill blir redusert først.

Nedskrivningen blir tilbakeført dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Tilbakeføringer skjer til den bokførte verdien eiendelen ville hatt dersom ingen nedskrivning hadde vært registrert for driftsmiddelet. Det er unntak for goodwill, som ikke har en slik tilbakeføringsadgang.

l) Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter er definert som enhver kontrakt som både gir opphav til en finansiell eiendel for et foretak og en finansiell forpliktelse eller egenkapitalinstrument for et annet foretak. Finansielle instrumenter omfatter blant annet derivater, bankinnskudd, aksjeinvesteringer, fordringer, lån fra kredittinstitusjoner, leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld eksklusiv offentlig gjeld. Forskuddsbetalte kostnader og inntekter er her unntatt.

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser innregnes i Tides konsoliderte oppstilling av eiendeler og gjeld når Tide blir part i de kontraktsmessige vilkårene til instrumentet. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres

>> **Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)**

til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonsutgifter. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonsutgiftene resultatføres. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Utlån og fordringer måles i senere perioder til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Kundefordringer og andre langsiktig- og kortsiktige fordringer

Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer regnskapsføres ved førstegangsregistrering til virkelig verdi og deretter til amortisert kost. Fordringer med løpetid kortere enn tre måneder neddiskonteres normalt ikke. Fordringer som forfaller mer enn tre måneder etter balansedagen blir regnskapsført til amortisert kost redusert for tap på verdifall. Effektiv rente på rentebærende instrumenter resultatføres under finansinntekter.

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser måles til virkelig verdi på etableringstidspunktet og regnskapsføres deretter til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden. Kortsiktige forpliktelser som forfaller innen tre måneder neddiskonteres normalt ikke.

Rentebærende lån

Rentebærende lån innregnes ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi redusert for transaksjonskostnader. Etterfølgende regnskapsføring er til amortisert kost, hvor eventuell forskjell mellom kost og innløsningsbeløp innregnes over løpetiden som en del av den effektive renten.

Ansvarlig lån

Ansvarlige lån måles til amortisert kost. Ansvarlig lån har prioritet etter all annen gjeld.

Derivater

Et derivat er et finansielt instrument med alle følgende karakteristikk:

- Verdien på instrumentet blir endret som et resultat av endringer i rente, kurs eller pris på et

underliggende objekt.

- Instrumentet krever ingen eller liten initiell investering.
- Instrumentet blir gjort opp på en fremtidig dato.

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Tide øremerker enkelte derivater til sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring)

Regnskapsføring som sikring (sikringsbokføring) har til formål å ta høyde for motsvarende hendelser av verdiendringer i kontantstrømmene for sikringsinstrument og sikringsobjekt.

Virkelig verdi for derivater måles basert på noterte markedspriser når disse er tilgjengelige. Når noterte markedspriser ikke er tilgjengelige, estimerer Tide virkelig verdi ved bruk av verdsettelsesmodeller hvor observerbar markedsinformasjon benyttes i så stor utstrekning som mulig. Gevinst eller tap som følge av endringer i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet med mindre derivatet er utpekt og effektivt som sikringsinstrument, hvorpå tidspunktet for innregning i resultatet vil avhenge av type sikringsrelasjon.

Et derivat blir klassifisert som anleggsmidler eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid er mer enn tolv måneder og som omløpsmidler eller kortsiktige forpliktelser hvis gjenstående løpetid er mindre enn tolv måneder.

Kontantstrømsikring

Ved sikring av fremtidige transaksjoner (kontantstrømmer) skal den effektive delen av gevinster eller tap på sikringsinstrumentet føres midlertidig over utvidet resultat og mot egenkapitalen. Når den sikrede transaksjonen skjer, blir egenkapitalføringen reversert og resultatført mot den posten sikringen gjelder i samme periode som den sikrede transaksjonen påvirker resultatet. Ineffektivitet i sikringen innregnes i resultatregnskapet. Markedsverdien på den inngåtte sikringsavtalen er beregnet med grunnlag i den pris som er fastsatt basert på aktuelle kurser i markedet på rapporteringsdagen.

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

Gevinster og tap som oppstår ved endringer i virkelig verdi på derivater og som ikke kvalifiserer for sikringsføring, innregnes i resultatregnskapet.

Verdifall på finansielle eiendeler

På hver balansedag vurderer Tide om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler.

1) For eiendeler klassifisert til amortisert kost vil Tide se ved hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler har falt i verdi. Tap ved verdifall innregnes bare dersom det er objektive indikasjoner på verdifall som er et resultat av en eller flere hendelser som har inntruffet etter førstegangsinnregningen (en tapshendelse) og denne tapshendelsen påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig. Dersom slike objektive indikasjoner foreligger for eiendeler klassifisert til amortisert kost, tas det samlede tapet – målt som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den finansielle eiendelens effektive rente – til reduksjon av eiendelens balanseførte verdi og regnskapsføres i resultatregnskapet.

2) For kundefordringer blir det anvendt en forenklet metode for beregning av tapsavsetninger. Tapsavsetningene blir målt basert på forventet kreditttap over levetiden for hver rapporteringsperiode, og ikke basert på 12-måneders forventet tap. Konsernet har laget en avsetningsmatrise som er basert på historiske kreditttap, justert for fremadrettede faktorer for den spesifikke kunde og den generelle økonomiske situasjonen. Avsetningen utgjør forskjellen mellom pålydende og gjenvinnbart beløp, som er nåverdien av forventede kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente. Bokført verdi av kundefordringene reduseres ved bruk av en avsetningskonto, endringer i avsetningen resultatføres som andre driftskostnader. Når en kundefordring er tapt, blir den ført mot avsetningskontoen for tap på fordringer. Eventuelle senere innbetalinger på tidligere tapsførte fordringer resultatføres under andre driftskostnader.

m) Varelager

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av «først inn først ut»-prinsippet (FIFU-metoden). Anskaffelseskost for varelager omfatter alle kjøpsutgifter, bearbeidingsutgifter og andre utgifter som er påløpt for å bringe varene til deres sted/lokasjon og tilstand på balansedagen. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris fratrukket salgskostnader.

Det blir gjennomført nedskrivning for påregnelig ukurans, det vil si differanse mellom kostpris og en lavere netto realisasjonsverdi.

n) Pensjoner

Selskapene i Tide har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper, fastsatt basert på periodiske aktuarberegninger. Tide har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I tillegg har Tide noen få ytelsesbaserte pensjonsavtaler som finansieres direkte over drift.

Ytelsesbaserte ordninger

Pensjonskostnader og -forpliktelser blir beregnet av aktuar etter lineær opptjening. Utregningene er basert på økonomiske forutsetninger for blant annet diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden og aktuarmessige forutsetninger om mellom annet dødsrate og frivillig avgang. Det balanseførte beløpet av pensjoner utgjør summen av netto pensjonsforpliktelse og akkumulerte estimatavvik. Netto pensjonsforpliktelse er forskjellen mellom den beregnede brutto pensjonsforpliktelsen, som representerer en nåverdi av antatte fremtidige pensjonsutbetalinger, og pensjonsmidlene vurdert til virkelig verdi.

Dersom pensjonsmidlene overstiger pensjonsforpliktelsene er ordningen overfinansiert. Overfinansieringen blir balanseført i den grad det er sannsynlig at denne vil kunne bli brukt til å innfri forpliktelsene i den aktuelle pensjonsordningen.

Aktuarmessige gevinster og tap innregnes i utvidet resultat etterhvert som disse oppstår og vil ikke bli reklassifisert til resultatregnskapet på et senere tidspunkt.

Tide avvirket alle sine fondsfinansierte ordninger høsten 2012, etter dette utgjør verdireguleringene et

>> **Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)**

mindre beløp. Arbeidsgiveravgiften blir kostnadsført ut fra innbetalt pensjonspremie og endring i netto pensjonsforpliktelse i den enkelte pensjonsordning.

Innskuddsordning

Ved innskuddsplaner betaler Tide innskudd til offentlig eller privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Tide har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

o) Betalbar og utsatt skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både skatt som skal betales i perioden (betalbar skatt basert på skattemessig resultat for året) og endring i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Det er lovverket i de land der Tides datterselskaper eller tilknyttede selskaper opererer og genererer skattepliktig inntekt som er gjeldende for beregning av skattepliktig inntekt.

Det er ved hjelp av gjeldsmetoden beregnet utsatt skatt som 22 prosent av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Gjeldende skattesats for 2019 er 22 prosent. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller er utlignet i den grad disse gjelder samme skattesubjekt. Bokført beløp på utsatt skattefordel blir gjennomgått og vurdert ved hver periodeslutt. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, er begrunnet med forventet fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan føres opp i balansen er oppført netto.

Skatt på konsernbidrag (selskapsregnskapet)

Skatteeffekten knyttet til konsernbidrag avgitt

på grunnlaget av regnskapsårets skattepliktige inntekt blir ført som reduksjon i betalbar skatt og reduksjon utsatt skattefordel/økning utsatt skatt. For mottatt konsernbidrag knyttet til regnskapsårets skattepliktige inntekt blir skatteeffekten ført som økning i betalbar skatt/reduksjon utsatt skattefordel og reduksjon utsatt skatt/økning utsatt skattefordel.

p) Utbytte og konsernbidrag

Foreslått utbytte innregnes som en forpliktelse på det tidspunktet generalforsamlingen vedtar utbytteutdelingen. Tilsvarende gjelder for avgitt konsernbidrag (selskapsregnskapet).

Avgitt konsernbidrag regnskapsføres i selskapsregnskapet i vedtaksåret som en økning av bokført verdi på investeringen i mottakende selskap dersom Tide AS har direkte eierinteresser i dette selskapet. Dersom Tide AS ikke har eierinteresser i mottakende selskap føres avgitt konsernbidrag til reduksjon i opptjent egenkapital.

Mottatt konsernbidrag resultatføres i selskapsregnskapet i vedtaksåret dersom Tide AS har direkte eierinteresser i dette selskapet, og dette er hentet fra akkumulerte resultater i Tide ASs eierperiode. Dersom konsernbidraget representerer tilbakebetaling av egenkapitalen på konsernetableringstidspunktet, føres mottatt konsernbidrag som reduksjon i investerings bokførte verdi.

Regnskapsføring av konsernbidrag, i selskapsregnskapet, gitt til eller fra andre enn det nærmeste selskapet blant selskaper i rett opp- eller nedadstigende linje er ikke omfattet av beskrivelsen over.

q) Avsetninger

En avsetning blir regnskapsført når, og bare når:

- selskapet har en gjeldende forpliktelse (legal eller underforstått) som følger av hendelser som har skjedd og
- det er sannsynlighetsovervekt for at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, og
- at størrelsen på beløpet kan måles pålitelig.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedsituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

endret tidsverdi føres som finanskostnad.

Avsetninger er gjennomgått hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen.

Tapskontrakter

Tides virksomhet innebærer at det inngås en rekke kontrakter med det offentlige om levering av kollektivtjenester. For flere av disse kontraktene har Tide en stor del av risikoen for utviklingen i flere kostnadsarter (for eksempel renter, lønn og drivstoff). I mange av kontraktene er det innarbeidet reguleringsmekanismer for inntektene for å ta høyde for kostnadsendringer som Tide ikke selv direkte kan påvirke. Imidlertid kan endringer resultere i at kontraktene blir ulønnsomme dersom kostnadene øker i større omfang enn hva reguleringsmekanismene knyttet til inntektene klarer å ta høyde for.

Ved nedskrivningsindikatorer, herunder tap på driften, gjennomføres først en nedskrivningstest på anleggsmidlene i den aktuelle kontrakten etter IAS 36. Deretter måler Tide nåverdien av fremtidige forventede kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter i den enkelte kontrakt, hvorav estimerte utbetalinger omfatter alle uunngåelige fremtidige betalbare driftskostnader. Av- og nedskrivninger, finanskostnader og skatt inkluderes således ikke. I den grad den enkelte kontrakt regnes som en kontantgenererende enhet defineres dermed kontantstrømmen på samme måte som den som legges til grunn i nedskrivningstester for anleggsmidlene, med unntak av at anleggsmidlenes terminalverdi ved utløp av kontraktene ikke tas med. Salgsvederlag for eventuelle realisasjoner av anleggsmidlene inkluderes heller ikke i denne beregningen. Dersom beregningene viser en negativ nåverdi, regnskapsføres dette beløpet som en avsetning. Avsetningen reverseres i takt med eventuell reduksjon av negativ nåverdi i senere perioder.

Dette er ikke tilfelle dersom anleggsmidlene har en lengre levetid enn kontrakten og nedskrivningstesten underbygger bokførte verdier. I slike tilfeller avsettes det ikke for tap på kontraktene isolert sett.

Oversikt over endringer i IFRS siste år**a) Nye og endrede standarder implementert i 2020**

Fra 1. januar 2020 er følgende standarder tatt i bruk:

Endring i IFRS 3

Endringene hjelper foretak med vurderingen av om et oppkjøp utgjør en virksomhet eller en gruppe med eiendeler. Den endrede definisjonen legger vekt på foretakets evne til å skape produkter i form av varer og tjenester til kunder, hvorav den tidligere definisjonen fokuserte på avkastning i form av utbytte, lavere kostnader eller andre økonomiske fordeler til investorer eller andre eiere.

Endringene anvendes på transaksjoner der oppkjøpstidspunktet er på eller etter starten av den første regnskapsperioden som begynner på eller etter 1. januar 2020.

Endringene har hatt en uvesentlig effekt på konsernregnskapet.

Endring i IFRS 16 – Covid-19 relaterte leiereduksjoner

I Mai 2020 ble det vedtatt en endring av IASB i IFRS 16 Leieavtaler. Endringen gir leietakere anledning til å ikke benytte retningslinjene i IFRS 16 om modifikasjoner av leieavtaler for leiereduksjoner som er en direkte konsekvens av Covid-19-pandemien. Endringen påvirker ikke utleiende.

Den praktiske forenklingsregelen fritar leietakere fra å måtte vurdere om leiereduksjoner som oppstår som en direkte konsekvens av Covid-19-pandemien utgjør en modifikasjon av leieavtalen i henhold til definisjonen i IFRS 16 eller ikke. Leietakere som velger å benytte forenklingsregelen regnskapsfører slike endringer i en leieavtale som om disse ikke er å regne som en modifikasjon av leieavtalen i henhold til IFRS 16. Den praktiske forenklingsregelen er gjeldende for endringer i leieavtaler som reduserer leiebetalinger som forfaller på eller før 30. juni 2021.

Tide har ikke hatt reduksjon i leie som følge av Covid-19 pandemien og endringen har ikke hatt effekt i konsernregnskapet.

b) Vesentlige standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder (som Tide vurderer vil påvirker regnskapet) som ikke er tredd i kraft og hvor Tide ikke har valgt tidlig anvendelse.

>>

Note 1 Regnskapsprinsipper (forts)

Tide har vurdert de endringer som følger av forbedrings-prosjektene og andre endringer som ikke vesentlig for regnskap og noter.

Tide har ikke valgt tidlig anvendelse av noen av de endrede IFRS'er eller IFRICfortolkninger.

Note 2 Vesentlige estimater og usikkerheter

Vesentlige estimater og skjønsmessige vurderinger

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av forutsetninger som har påvirket estimater for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om eventuelle forpliktelser. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet. Estimater som legges til grunn er foretatt av ledelsen med hensyn til usikkerheten knyttet til de underliggende forholdene. Dette gjelder særlig for beregning av avskrivninger og nedskrivninger av driftsmidler (se note 9).

Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke konsernets eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringen oppstår når man med tilstrekkelig sikkerhet kan fastsette de nye estimatene i samsvar med gjeldende regnskapsregler. Hvis endringene har effekt på fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Finansielle eiendeler og gjeld til virkelig verdi

Tide har enkelte finansielle eiendeler og finansielle derivater regnskapsført til virkelig verdi. Ved beregning av virkelig verdi legges estimater til grunn som i hovedsak er basert på observerbare priser og kan endres over tid. Endringer i forutsetninger vil medføre endringer i balanseførte verdier med effekter over resultatregnskapet.

Estimater knyttet til varige driftsmidler

Driftsinntektene i Tide er i stor grad knyttet til langsiktige kontrakter (anbud) med betydelige investeringer i varige driftsmidler. Disse driftsmidlene er i hovedsak busser leaset gjennom langsiktige avtaler. Avtaleperioden på disse bussene settes tilsvarende lengden på kontrakten hvor de benyttes. I tilfeller hvor det foreligger forlengelsesopsjoner i kontraktene, er ikke disse medregnet i bussenes initiale leie-/avskrivningsperiode. Bussenes bokførte restverdier er med få unntak garantert gjennom gjenkjøpsavtaler med bussleverandørene.

For driftsmidler knyttet til den kommersielle virksomheten, og som ikke er knyttet til langsiktige kontrakter, settes leie- eller avskrivningsperiode lik den forventede økonomiske levetiden til

driftsmiddelet. Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert hvert år for å sikre at metoden og perioden som blir benyttet samsvarer med de økonomiske realitetene til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdier.

Vesentlige estimater og skjønsmessige vurderinger

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS innebærer at ledelsen må utøve skjønn gjennom bruk av forutsetninger som har påvirket estimater for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om eventuelle forpliktelser. Estimater og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring kombinert med forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på vurderingstidspunktet.

Estimatene som legges til grunn er foretatt av ledelsen med hensyn til usikkerheten knyttet til de underliggende forholdene. Dette gjelder særlig for beregning av avskrivninger og nedskrivninger av driftsmidler (se note 9).

Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke konsernets eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringen oppstår når man med tilstrekkelig sikkerhet kan fastsette de nye estimatene i samsvar med gjeldende regnskapsregler. Hvis endringene har effekt på fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Tide har enkelte finansielle eiendeler og finansielle derivater regnskapsført til virkelig verdi. Ved beregning av virkelig verdi legges estimater til grunn som i hovedsak er basert på observerbare priser og kan endres over tid. Endringer i forutsetninger vil medføre endringer i balanseførte verdier med effekter over resultatregnskapet.

Estimater knyttet til varige driftsmidler

Driftsinntektene i Tide er i stor grad knyttet til langsiktige kontrakter (anbud) med betydelige investeringer i varige driftsmidler. Disse driftsmidlene er i hovedsak busser leaset gjennom langsiktige avtaler. Avtaleperioden på disse bussene settes tilsvarende lengden på kontrakten hvor de benyttes. I tilfeller hvor det foreligger forlengelsesopsjoner i kontraktene, er ikke disse medregnet i bussenes initiale leie-/avskrivningsperiode. Bussenes bokførte restverdier er med få unntak garantert gjennom gjenkjøpsavtaler med bussleverandørene.

Note 2 Vesentlige estimater og usikkerheter (forts)

For driftsmidler knyttet til den kommersielle virksomheten, og som ikke er knyttet til langsiktige kontrakter, settes leie- eller avskrivningsperiode lik den forventede økonomiske levetiden til driftsmiddelet. Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert hvert år for å sikre at metoden og perioden som blir benyttet samsvarer med de økonomiske realitetene til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdier.

Det vises videre til note 1 bokstav i, og note 9, for mer informasjon om varige driftsmidler. Det ble i 2019 foretatt nedskrivninger av anleggsmidler på til sammen 35 millioner.

Leieforpliktelse

Diskonteringsrenten lagt til grunn for leieforpliktelsen settes ulikt for busser og bygg. For busser benyttes implisitt rente fra leieavtalen, primært 3. mnd. NIBOR. pluss rentemargin. For bygg benyttes alternativ lånerente. Det er foretatt en sensitivitetsanalyse av denne og en økning i renten på 0,5 prosentpoeng medfører en økning i leieforpliktelse på 10 millioner. De videre prinsippene som legges til grunn for Tides leieavtaler er omtalt i note 1 bokstav j. For inngående informasjon om leieforpliktelse henvises det til note 17, leieavtaler.

Estimerte avsetninger for tap på kontrakter

Tide gjennomfører årlige tester for å vurdere avsetning for tap på kontrakter hvor det er negative driftsresultater, og dermed indikasjoner på mulig avsetningsbehov. For varige driftsmidler som benyttes i kontraktene gjennomføres først nedskrivningstest, se omtale i note 1 bokstav k. Deretter måles nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for den enkelte kontrakt. Disse vurderingene involverer skjønn.

Følgende hovedforutsetninger er lagt til grunn i vurderingen av de fremtidige kontantstrømmene:
Diskonteringsrente: 6 %
Vekstrate: 2,5 %
Lånerente: 2,2 %

Pr 31.12.20 er det foretatt en vurdering av verdien av selskapets varige driftsmidler hvor det kan være indikasjon på varig verdifall. Vurderingen skjer på

bakgrunn av forventet fremtidig inntjening gjennom driftsmiddelets levetid.

Det er spesielt gjort nedskrivningsvurderinger knyttet til særskilte anbud, samt den kommersielle virksomheten. Covid-19-pandemien har i 2020 bragt med seg økt usikkerhet i markedet. Tides største segment, drift av langsiktige anbudskontrakter, er i liten grad rammet, og det forventes ikke at fremtidig inntjening påvirkes i vesentlig grad. Det kommersielle segmentet er i større grad berørt, men det er ikke avdekket indikasjoner på varig verdifall ved anleggsmidlene. I vurderinger av anbudskontrakter, legges det vekt på utvikling av sentrale driftsmessige nøkkeltall, forventet utvikling i produksjon, samt andre relevante forhold som kan påvirke fremtidig inntjening. Det gjøres vurderinger av eventuelle utfordringer, tiltakene som iverksettes, og innen hvilken tidshorisont og i hvilken grad disse tiltakene vil ha effekt.

For den kommersielle virksomheten, har COVID-19 medført en stor utfordring, og forventes også å være en utfordring i året som kommer. Både ekspressbuss- og turssegmentet er rammet av reiserestriksjoner og endrede mobilitetsmønstre. Man ser at endringer i restriksjoner i stor grad påvirker antall reisende, spesielt innen arbeids- og fritidsreiser. Den mest sentrale vurderingen i forbindelse med den kommersielle virksomheten, er knyttet til ulike scenarier av forventning om når vaksinerings av den generelle befolkningen vil nå et nivå som tillater gjenåpning av samfunnet, og når man på bakgrunn av dette vil se en normalisering av reisevaner og turiststrømmer. På bakgrunn av de oven nevnte vurderingene, er det per 31.12.2020 ikke funnet grunnlag for å gjøre nedskrivninger.

Sensitiviteter

For å illustrere usikkerheten som ligger i nedskrivningsberegningene, er det foretatt sensitivitetsanalyser på utvalgte parametere. Både endringer i EBITDAR og diskonteringsrente vil gi utslag i nåverdien og dermed nedskrivningsvurderingen. Sensitivitetsanalysen beskriver områdene hvor det er foretatt nedskrivningsvurderinger. Tabellene viser endringen avrundet til nærmeste hele NOK 1000.

	Endring i netto nåverdi	
	Anbudsvirksomhet	Kommersiell virksomhet
Endring i diskonteringsrente		
+ 0,5%	-4 200	-17 800
- 0,5%	4 300	27 700
Endring i årlig kontantstrøm (millioner NOK)		
+ 1	5 000	18 000
- 1	-5 000	-18 000

Det er også på generelt grunnlag foretatt vurderinger av fremtidig oppfyllelse av krav relatert til låneavtaler og covenants.

Note 3 Kontraktsinntekter og spesifikasjon av andre driftsinntekter**Tide AS**

Inntekt	2020	2019
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	40 180	41 135
Andre inntekter	739	1 061
Totale inntekter	40 919	42 195

Dissaggregert inntekt fra kontrakter med kunde	2020	2019
Kontraktsinntekter	-	-
Billettinntekter	-	-
Andre inntekter	40 180	41 135
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	40 180	41 135

Tidspunkt for inntektsføring	2020	2019
Produkter og tjenester der levering skjer over tid.	-	-
Produkter og tjenester der levering skjer på et bestemt tidspunkt.	40 180	41 135
Sum driftsinntekt fra kontrakter med kunder	40 180	41 135
Andre inntekter	739	1 061
Totale inntekter	40 919	42 195

Inntektsrelaterte balanseposter	2020	2019
Fordringer som inngår i kundefordringer	-	1 331
Andre eiendeler knyttet til kontrakter med kunder	-	297
Forpliktelser knyttet til kontrakter med kunder	-	-

Konsern

	Norge		Danmark		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	3 031 261	2 879 995	758 913	652 651	3 790 174	3 532 646
Andre inntekter	2 044	5 780	-	-	2 044	5 776
Totale inntekter	3 033 305	2 885 775	758 913	652 651	3 792 218	3 538 426

Dissaggregert inntekt fra kontrakter med kunder	Norge		Danmark		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Kontraktsinntekter	2 592 387	2 150 528	742 665	640 886	3 335 052	2 791 414
Billettinntekter	246 531	524 513	-	-	246 531	524 513
Andre inntekter	192 342	204 954	16 249	11 765	208 591	216 719
Driftsinntekt fra kontrakter med kunder	3 031 261	2 879 995	758 913	652 651	3 790 174	3 532 646

Note 3 Kontraktsinntekter og spesifikasjon av andre driftsinntekter (forts)

Tidspunkt for inntektsføring	2020	2019
Produkter og tjenester der levering skjer over tid.	3 581 583	3 315 927
Produkter og tjenester der levering skjer på et bestemt tidspunkt.	208 591	216 724
Sum driftsinntekt fra kontrakter med kunder	3 790 174	3 532 651
Andre inntekter	2 044	5 776
Totale inntekter	3 792 218	3 538 427

Inntektsrelaterte balanseposter	2020	2019
Fordringer som inngår i kundefordringer	237 023	316 312
Andre eiendeler knyttet til kontrakter med kunder	77 627	63 852
Forpliktelser knyttet til kontrakter med kunder	-	-

Andre eiendeler knyttet til kontrakter med kunder gjelder i hovedsak opparbeidet inntekt som ikke er fakturert på balansedagen. Beløpet reklassifiseres til kundefordringer når kunden faktureres. Eiendeler knyttet til kontrakter med kunder, er vurdert for impairment etter tapsmodellen i IFRS 9. Det er ikke nedskrevet beløp på slike eiendeler.

Ikke-fullførte leveringsforpliktelser	2020
Konsernet innregner inntekt fra leveringsforpliktelser over tid. Siden en leveringsforpliktelse kan vare over en betydelig periode, har konsernet store resterende leveringsforpliktelser.	
Verdi av ikke-fullførte leveringsforpliktelser	22 907 310

Beløpet forventes inntjent løpende over resterende kontraktsperiode år 2021-2033.

Note 4 Varekostnad

	Konsern	
	2020	2019
Varekjøp	47 779	47 874
Bonus varekjøp	-284	-628
Deleforbruk	44 426	61 418
Fremmede tjenester	16 611	27 425
Undertransport	111 820	190 471
Sum varekostnad	220 351	326 560

Note 5 Utbytte**Tide AS**

Utbetalt utbytte:	2020	2019
NOK per aksje	-	1,33
Utbetalt utbytte NOK (eks. egne aksjer)	-	30 000 000

Foreslått utbytte til godkjenning i generalforsamlingen (ikke regnskapsført som en forpliktelse per 31.12.):

NOK per aksje	-
Samlet utbytte NOK	-

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, ytelser og lån til ansatte

Lønnskostnader	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Lønn	29 289	18 050	1 793 321	1 639 258
Arbeidsgiveravgift	4 235	2 910	211 014	202 538
Pensjonskostnader	2 255	1 622	116 597	101 865
Andre ytelser	2 023	3 506	59 944	55 347
Sum	37 802	26 088	2 180 875	1 999 008
Gjennomsnittlig antall årsverk	36	22	3 615	3 810

Konsern er pliktig til å ha tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Kravene til tjenstepensjon er oppfylt i konsern og de underliggende selskapene.

Oversikt over samlet godtgjørelse til konsernsjef og styret

Konsernledelse		2020			
		Lønn	Natural- ytelser	Opptjente pensjons rettigheter	Samlet godtgjørelse
Roger R. Harketstad	Konsernsjef	2 879	126	228	3 233
Sum godtgjørelse		2 879	126	228	3 233

Konsernledelse		2019			
		Lønn	Natural- ytelser	Opptjente pensjons rettigheter	Samlet godtgjørelse
Roger R. Harketstad	Konsernsjef	3 039	125	226	3 391
Sum godtgjørelse		3 039	125	226	3 391

Opptjente pensjonsrettigheter representerer her premie til innskuddsordning.

Utvalgte ledere i konsernledelsen fikk utbetalt bonus i 2020 og i 2019.

Det er ikke gitt lån/sikkerheter til styreleder, konsernsjef eller andre nærstående parter, se note 21 for ytterligere informasjon.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende personell

Styret har behandlet retningslinjene og hovedprinsippene for lederavlønning i konsernet. Disse er oppsummert slik:

- Konsernsjefens lønn vurderes årlig og fastsettes av styret i Tide AS.
- Øvrige lønninger i konsernledelsen fastsettes av konsernsjefen. Konsernlederne lønnes individuelt og lønnen vurderes og fastsettes årlig.
- Resultatbonusavtale foreligger for utvalgte deler av konsernledelsen. Det kan utbetales en årlig bonus etter avtalte kriterier på maksimalt to ganger månedslønnen.
- Hovedkriteriene er knyttet opp mot resultatoppnåelse, personlig utvikling samt personalledelse og trivsel.
- Konsernledelsen er tilknyttet selskapets pensjons- og personalforsikringsordninger.
- Konsernsjefen har avtale om ett års etterlønn ved avtale om fratredelse.
- Konsernlederne har ordning for hjemmekontor, mobiltelefon og aviser.
- Det er ingen tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner eller andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer eller utvikling av aksjekursen i konsernet.
- Det kommer ingen andre variable elementer i godtgjørelsen eller særskilte ytelser i tillegg til basislønnen.
- Styret er gjort kjent med alle elementer i fastsettelsen av lederlønningene.

Godtgjørelse til styret	2020	Godtgjørelse til styret	2019
Ingvald Løyning (styretsleder)	-	Ingvald Løyning (styretsleder)	-
Trond Østerhus	-	Trond Østerhus	-
Trude Valle	62	Trude Valle	60
Kenneth Sveen	62	Dagfinn Haga *)	65
Kjell Nesheim	65	Tord Helland	-
Marianne Dorthea Jacobsen	-	Lars Jacob Engelsen	-
Philipp Lasse Hartlieb Engedal	-	Martin Økland	-
Emil Eike	-	Kjell Arne Strand	60
Harald Grimelund (vara)	2	Sum godtgjørelse	185
Sten Gerhard Skogland (vara)	2		
Sum godtgjørelse	193		

*) Godtgjørelse inkluderer vederlag for arbeid i revisjonsutvalget. Revisjonsutvalget mottar godtgjørelse etterskuddsvis.

***) Godtgjørelse inkluderer vederlag for oppmøte

Utbetalt styrehonorar 2020 baserer seg på generalforsamling avholdt 22.04.2020. Honorar for det nye styret valgt på generalforsamling 2020 vil bli utbetalt og belastet regnskapet for 2021.

Note 7 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Tide AS	2020	2019
Renhold, vedlikehold, utstyr	493	533
Diverse honorar	3 961	13 031
Annonser, reklame, trykksaker etc.	947	925
Andre driftskostnader	16 998	17 290
Sum andre driftskostnader	22 400	31 779

Konsern	2020	2019
Drivstoff, smørelje	416 316	378 937
Reparasjoner, vedlikehold, utstyr	143 379	127 684
Andre rutekostnader	80 921	86 294
Fremmedetjenester	3 961	14 465
Andre driftskostnader	182 724	162 888
Sum andre driftskostnader	827 302	770 268

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Lovpålagt revisjon	288	195	1 836	1 491
Andre attestasjonstjenester	-	-	928	24
Skatterådgiving	-	-	43	-
Andre tjenester	88	88	88	180
Sum godtgjørelse til valgt revisor (eksklusiv merverdiavgift)	376	283	2 895	1 695

Note 8 Netto finansposter

Finansinntekter og -kostnader	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Renteinntekter	624	1 028	791	1 152
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	5 555	9 471	-	-
Inntekter fra investering i datterselskap	14 368	23 286	-	-
Utbytte	-	3 977	-	3 977
Verdiendring aksjer*)	-	11 817	-	11 817
Valutagevinst	4 568	-42	4 568	-31
Andre finansinntekter	-	5 368	12 021	5 478
Sum finansinntekter	25 115	54 906	17 380	22 393
*Revurdering av verdi på eierandel i aksjer.				
Rentekostnad lån	707	1 151	22 346	17 119
Rentekostnad til foretak i samme konsern	5 265	11 197	-	-
Rentekostnad balanseført leieforpliktelse	723	844	65 018	39 840
Valutatap	4 774	43	4 774	43
Andre finanskostnader	479	437	6 496	5 338
Sum finanskostnader	11 947	13 673	98 634	62 340
Sum netto finansposter	13 168	41 233	-81 254	-39 946

Det er ikke balanseført finansutgifter på kvalifiserende eiendeler.

Note 9 Varige driftsmidler

Tide AS	Eiendommer	Inventar	Bruksrett - eiendom	Sum
Anskaffelseskost				
Balanse 01.01.2019	32 720	62 584	-	95 304
Effekt endring av regnskapsprinsipp	-	-	17 850	17 850
Tilgang	326	1 954	1 339	3 619
Avgang	-	-	-	-
Sum anskaffelseskost 31.12.2019	33 046	64 538	19 189	116 773
Balanse 01.01.2020	33 046	64 538	19 189	116 773
Tilgang	120	8 847	-	8 967
Avgang	-	-	699	699
Sum anskaffelseskost 31.12.2020	33 166	73 385	18 490	125 041
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger				
Balanse 01.01.2019	30 627	43 364	-	73 990
Årets avskrivninger	55	6 056	3 198	9 309
Avgang	-	-	-	-
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2019	30 682	49 420	3 198	83 300
Balanse 01.01.2020	30 682	49 420	3 198	83 300
Årets avskrivninger	89	5 732	3 256	6 111
Avgang	-	-	-	-
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2020	30 771	55 152	6 454	92 377
Balanseført verdi				
Balanse 01.01.2019	2 093	19 221	-	21 314
Balanse 31.12.2019	2 364	15 119	15 991	33 474
Balanse 01.01.2020	2 364	15 119	15 991	33 474
Balanse 31.12.2020	2 395	18 234	12 036	32 665

>>

>> **Note 9 Varige driftsmidler (forts)**

Konsern	Busser	Eiendommer	Inventar	Bruksrett busser	Bruksrett eiendom	Sum
Anskaffelseskost						
Balanse 01.01.2019	2 414 317	84 373	215 189	229 963	-	2 943 842
Effekt endring av regnskapsprinsipp	-	-	-	463 095	159 313	622 408
Tilgang	56 033	387	49 995	1 384 387	315 254	1 806 056
Avgang	325 570	-	691	99	-	326 360
Omregningsdifferanse	-6 045	-	-310	-435	-	-6 790
Sum anskaffelseskost 31.12.2019	2 138 735	84 760	264 183	2 076 911	474 567	5 039 156
Balanse 01.01.2020	2 138 735	84 760	264 183	2 076 911	474 567	5 039 156
Tilgang	43 520	1 127	47 644	551 439	198 844	842 573
Oppkjøp	8 156	4 395	-	-	-	12 551
Avgang	90 655	-	17 212	8 234	988	117 089
Omregningsdifferanse	38 047	1 766	2 441	3 150	-	45 405
Sum anskaffelseskost 31.12.2020	2 137 803	92 048	297 056	2 623 266	672 423	5 822 596
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger						
Balanse 01.01.2019	1 779 550	53 270	157 354	88 231	-	2 078 404
Årets avskrivninger	132 594	2 671	22 595	164 195	65 061	387 116
Årets nedskrivninger	35 000	-	-	-	-	35 000
Avgang	275 991	-	513	-	-	276 505
Omregningsdifferanse	-2 345	-	-172	-20	53	-2 484
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2019	1 668 808	55 940	179 263	252 406	65 114	2 221 532
Balanse 01.01.2020	1 668 808	55 940	179 940	252 406	65 114	2 221 532
Årets avskrivninger	116 319	2 762	23 813	274 926	83 495	501 315
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Reversering av nedskrivninger	13 520	-	-	-	-	13 520
Avgang	13 214	-	-	-	-	13 214
Omregningsdifferanse	15 259	867	1 338	331	-	17 795
Sum avskrivninger og nedskrivninger 31.12.2020	1 773 653	59 569	204 415	527 663	148 609	2 713 908
Balansført verdi						
Balanse 01.01.2019	634 767	31 103	57 836	141 733	159 313	865 438
Balanse 31.12.2019	469 927	28 819	84 920	1 824 505	409 453	2 817 624
Balanse 01.01.2020	469 927	28 819	84 920	1 824 505	409 453	2 817 624
Balanse 31.12.2020	364 150	32 479	92 641	2 095 604	523 814	3 108 688

Tilgang busser i 2020 knytter seg hovedsakelig til kjøp av busser til nye kontrakter i Norge og Danmark.

Varige driftsmidler er pantsatt som sikkerhet for langsiktig gjeld, se note 17.

Investeringsforpliktelser:

Konsernet har investeringsforpliktelser på nye busser for totalt 325 millioner pr 31.12.2020.

Note 10 Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

I 2020 ble 100% av aksjene i Rødlimyra kjøpt av Tide AS. Tide Buss kjøpte 100% av aksjene i Osbuss AS i 2020 og i 2019 kjøpte Tide Buss AS 100% av aksjer i Arctic Buss Lofoten AS og i Arctic Tours AS. Se note 22 for mer informasjon. Tide Verksted AS startet opp et nytt selskap, Trucknor Tide Osterøy AS, med 50% eierandel.

Arctic Buss Lofoten AS, Arctic Tours AS, Osbuss AS og Turbuss Vest Skolen AS ble fusjonert inn i Turbuss Vest AS i 2020.

Datterselskaper	Forretningskontor	Eier- og stemmeandel 31.12.20	Eier- og stemmeandel 31.12.19	Antall aksjer	Innskutt egenkapital	Balansført verdi aksjer i datter	Balansført verdi aksjer i datterdatter	Årsresultat 2020	Bokført egenkapital 31.12.2020
Tide Buss AS	Bergen	100 %	100 %	5 178	267 335	372 592	-	26 035	384 611
Turbuss Vest AS	Bergen	100 %	100 %	100	100	-	48 400	-17 396	15 714
Turbuss Vest Reiser AS	Bergen	100 %	100 %	100	100	-	1 980	-34	796
Tide Verksted AS	Bergen	100 %	100 %	2 500	5 643	-	62 560	-3 967	5 611
Bergen Bilberging AS	Bergen	67 %	67 %	674	357	-	371	-281	402
Tide Bane AS	Bergen	100 %	100 %	100	100	-	100	-	80
Kystbussen AS	Bergen	100 %	100 %	100 000	100	-	120	-	101
Neste Blåne AS	Bergen	100 %	100 %	100 000	120	-	120	-	96
Tide Bus Danmark A/S	Odense	100 %	100 %	10 000	39 634	76 190	-	22 539	80 281
Tide Eiendom Hordaland AS	Bergen	100 %	100 %	100	456	3 648	-	906	7 868
Tide Eiendom Voss AS	Bergen	100 %	100 %	100	254	2 024	-	-356	695
Tide Eiendom Møre AS	Bergen	100 %	100 %	60	1 594	2 700	-	-137	1 739
Rødlimyra AS	Leknes	100 %	0 %	200	200	2 634	-	30	320
Sum alle datterselskaper					315 992	459 788	113 631	27 340	498 315
Felleskontrollert virksomhet									
Trucknor Tide AS	Bergen	50 %	50 %	250	5 100	-	2 550	626	5 411
Trucknor Tide Osterøy AS	Bergen	50 %	0 %	50	1 000	-	500	-931	69
Sum alle datterselskaper					6 100	-	3 050	-304	5 481

Note 11 Varelager

Konsern	2020	2019
Diesel	32 114	12 082
Smøreolje	923	1 020
Dekk, deler og rekvisita	19 158	21 239
Sum	52 195	34 341
Ukurans		
Balansverdi 01.01.	-264	-266
Nye nedskrivninger innregnet gjennom året	-1 115	-
Nedskrivninger reversert grunnet solgt vare	-	2
Balanse 31.12.	-1 379	-264

Forbruk av diesel kostnadsføres mot andre driftskostnader, se note 7 for spesifikasjon.

Note 12 Kortsiktige fordringer

Hovedvekt av kundene er fylkeskommunale med kredittid på 30 dager.

Kundefordringer	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Kundefordringer til pålydende	-	1 331	221 827	319 533
Avsetning tap	-	126	1 879	2 201
Sum	-	1 205	219 948	317 333
Avsetning tap				
Årets konstaterte tap	126	-	2 857	942
Innkomet på tidligere tapsførte fordringer	-3	-	-3	-34
Endring i avsetning tap på fordringer	-126	-	-321	-132
Sum resultatført tap	-3	-	2 533	776

Se Note 20 for aldersfordeling og kredittrisikovurdering.

Andre kortsiktige fordringer	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Forskuddsbetalte utgifter	1 491	1 276	10 029	45 273
Opptjente inntekter	-	297	77 627	63 852
Sjåføroppgjør	-	-	-	-
Depositum	-	-	13 565	13 641
Konsernfordringer	649	18 241	-	-
Andre kortsiktige fordringer	1 355	1 873	77 372	28 245
Sum	3 495	21 688	178 594	151 011

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Opptjente feriepenger og variable lønnskostnader	3 030	1 828	220 241	183 580
Konserngjeld	6 411	8	-	-
Utestående oppgjør til oppdragsgivere	-	-	860	11 058
Påløpte renter	63	112	1 574	543
Skyldig mva	-	-	-	-
Gjeld til eier	25 000	-	25 000	-
Andre påløpte kostnader	130 193	137 537	156 378	171 502
Sum	164 696	139 485	404 052	366 683

Note 14 Aksjekapital, overkurs og aksjonærinformasjon

Aksjekapital og overkurs	2020	2019
Antall aksjer	22 559 556	22 559 556
Pålydende	kr 0,90	kr 0,90
Aksjekapital	20 304	20 304
Annen innskutt egenkapital	29	29
Overkurs	295 418	295 418
Sum	315 750	315 750

DSD AS eier 100% av aksjene.

Note 15 Leieavtaler bruksrett

Tide som leietaker

Bruksretteiendeler

Bruksretteiendelene til Tide består av flere bussanlegg som er innregnet over anbudsperiodene, i tillegg til en stor del av bussparken leaset.

Tide AS	
Bruksretteiendeler	Totalt
Anskaffelseskost 1. januar 2019	
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2019	17 850
Tilgang av bruksretteiendeler	1 339
Anskaffelseskost 31. desember 2019	19 189
Anskaffelseskost 1. januar 2020	
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2020	19 189
Tilgang av bruksretteiendeler	-
Avhendinger	699
Anskaffelseskost 31. desember 2019	18 491
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2019	
Avskrivninger	3 198
Avhendinger	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2019	3 198
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2020	3 198
Avskrivninger	3 256
Avhendinger	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2020	6 454
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2019	-
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2019	15 991
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2020	15 991
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2020	12 036

Note 15 Leieavtaler bruksrett (forts)

Konsern	
Bruksretteiendeler	Totalt
Anskaffelseskost 1. januar 2019	229 963
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2019	622 408
Tilgang av bruksretteiendeler	1 699 641
Avhendinger	99
Omregningsdifferanser	-435
Anskaffelseskost 31. desember 2019	2 551 478
Anskaffelseskost 1. januar 2020	
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2020	2 551 478
Tilgang av bruksretteiendeler	750 282
Avhendinger	9 222
Overføringer og reklassifiseringer	-
Omregningsdifferanser	3 150
Anskaffelseskost 31. desember 2019	3 295 688
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2019	88 231
Avskrivninger	229 256
Nedskrivninger i perioden	-
Avhendinger	-
Omregningsdifferanser	34
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2019	317 522
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2020	317 522
Avskrivninger	358 420
Avhendinger	-
Omregningsdifferanser	331
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2020	676 273
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2019	141 732
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2019	2 233 956
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 1. januar 2020	2 233 956
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2020	2 619 417

Avskrivningsmetode som benyttes er lineære avskrivninger.
For nærmere spesifisering av bruksrett, se note 9 - Varige driftsmidler

Foto: Vidar Langeland

Note 16 Pensjoner

Tjenestepensjonsordninger i Tide konsern

Tide konsern har innskuddsbaserte foretakspensjonsordninger i livsforsikringsselskap for alle ansatte. Foretakspensjonsordningene oppfyller kravene i lov om Obligatorisk Tjenestepensjon (OTP).

Innskuddsbasert pensjonsordning

Ansatte i de norske konsernselskapene opptjener rettigheter i en innskuddsbasert pensjonsordning. Årlige innskudd til alderspensjon utgjør for hvert medlem 5% av lønn i intervallet 1G til 7,1G, og 8% av lønn i intervallet 7,1G til 12G. Knekkpunktet for pensjonsgrunnlaget er 7,1G. Ordningen inkluderer uførepensjon som er 67% av pensjonsgrunnlaget opp til 6G og 63% av pensjonsgrunnlaget mellom 6G og 12G. Det ytes innskuddsfritak ved arbeidsuførhet. Den ansatte yter en egenandel på 2 %.

Ytelsesbaserte pensjonsforsikringer til ansatte overtatt i forbindelse med virksomhetsoverdragelse (NettBuss Trondheim AS)

Virksomhetsoverdragelsen medførte videreføring av to lukkede ytelsesordninger for de ansatte som ble virksomhetsoverdratt fra NettBuss Trondheim AS. Det ble etablert en kompensasjonsordning som sikrer at Tide Buss AS får dekket merkostnadene utover en premie dersom de ansatte var medlemmer av en kollektiv innskuddsordning med vilkår og risikodekninger som avtalt i Bussbransjeavtalen. Regnskapsmessig bruttoføres pensjonsforpliktelsen som en ytelsesordning, men finansieringen gjennom kompensasjon føres som en fordring mot oppdragsgiver, AtB AS. I resultatregnskapet fremgår ordningen med en kostnad lik nevnte tilskuddsplan. Ordningene omfatter 17 personer, hvorav 10 er aktive. Anbudperioden i Trondheim ble avsluttet i august 2019 og nytt anbud ble startet i Trondheim. I forbindelse med dette er den ene ytelsesordningen lukket.

Avtalefestet pensjon

Tide konsern har selskaper som er tilknyttet ordningen med avtalefestet førtidspensjon (AFP).

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, hvor foretakene skal innregne sin proporsjonale andel av ordningens forpliktelser, midler og kostnad. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon for måling av ordningen eller et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering mellom de deltagende foretak i ordningen. Ordningen innregnes derfor som en innskuddsordning. Hvorvidt det senere er grunnlag for balanseføring av forpliktelsene i denne ordningen, er avhengig av om det finnes en konsekvent og pålitelig allokeringsnøkkel og om det nødvendige datagrunnlaget kan fremskaffes.

Driftspensjoner

Konsernet har forpliktelser knyttet til lønn over 12G som gjelder deler av konsernledelsen. I tillegg er det noen forpliktelser som gjelder tidligere ansatte om førtidspensjonering som finansieres og utbetales over driften. Dette utgjør i alt 7 personer for morselskapet og 16 personer for konsernet. Gjennomsnittlig alder på disse i morselskapet er 76 år. Ordningen er finansiert direkte over drift.

Pensjon til konsernsjef

Konsernsjef har ikke egen pensjonsordning, se note 6.

Arbeidsgiveravgift

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

>> Note 16 Pensjoner (forts)

Tide AS

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	2020	2019
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner	9 000	9 941
Arbeidsgiveravgift	1 269	1 402
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	10 269	11 342
Endring i balanseført forpliktelse		
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 1. januar	11 342	12 016
Finanskostnader	603	611
Årets innbetaling til ordningene	-903	-1 351
Estimatavvik	-774	66
Balanseført forpliktelse 31. desember	10 269	11 342
Netto pensjonskostnad		
Service kostnad	332	283
Resultatført avkortning	-	-
Netto finanskostnad	196	252
Administrative kostnader	-	-
Arbeidsgiveravgift	75	76
Resultatført kostnad	603	611
Innskuddsplaner		
Arbeidsgivers tilskudd, resultatført som personalkostnad	1 651	1 010

Tide AS sine pensjonsforpliktelser er usikret.

Konsern

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	Usikret		Sikret		Sum	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner	9 677	10 844	2 630	3 272	12 307	14 116
Avkortning/oppgjør	-	-	-	-479	-	-479
Arbeidsgiveravgift	1 364	1 529	371	462	1 735	1 991
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	11 040	12 372	3 001	3 256	14 042	15 628
Endring i balanseført forpliktelse						
Balanseført nettopensjonsforpliktelse 1. januar	12 372	13 199	3 256	3 601	15 628	16 800
Finanskostnader	619	638	469	-45	1 088	593
Årets innbetaling til ordningene	-1 092	-1 652	-250	-1 271	-1 342	-2 924
Avkortning/oppgjør	-	-	-	-	-	-
Estimatavvik	-860	187	-474	972	-1 333	1 159
Balanseført forpliktelse 31. desember	11 040	12 372	3 001	3 256	14 042	15 628
Netto pensjonskostnad						
Servicekostnad	332	283	341	392	674	676
Resultatført avkortning	-	-	-	-610	-	-610
Netto finanskostnad	210	276	45	59	235	335
Administrative kostnader	-	-	25	44	25	44
Arbeidsgiveravgift	797	79	58	70	134	149
Resultatført kostnad	619	638	469	-45	1 088	593

Note 16 Pensjoner (forts)

	2020	2019
Innskuddsplaner		
Arbeidsgivers tilskudd, resultatført som personalkostnad	115 508	101 272
Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn		
Diskonteringsrente	1,50 %	1,80 %
Lønnsvekst	2,00 %	2,25 %
Regulering av opptjent pensjon i folketrygden	1,75 %	2,00 %
Regulering av pensjoner under utbetaling	1,75 %	2,00 %
Sannsynlig avgang (over/under 40 år)	0-8 %	0-8 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %

Forventet premieinnbetaling kommende år	Tide AS	Konsern
Ytelsesbaserte pensjonsordninger	516	527
Innskuddsbaserte pensjonsordninger	2 645	94 176
Avtalefestet pensjon	643	24 323
Sum	3 804	119 025

Note 17 Rentebærende gjeld og pantsettelsler

Gjeld sikret med pant	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Gjeld sikret med pant	7 500	29 342	261 742	335 493
Bokført verdi av pantsatte eiendeler				
Fordringer	-	-	231 272	306 587
Kjøretøy og annet driftsløsøre	-	-	449 457	462 827
Sum	-	-	680 728	769 414

Langsiktig gjeld	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Pantelån	7 500	29 342	261 742	335 493
Leieforpliktelser	13 707	17 651	2 695 737	2 250 399
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	-
Ikke rentebærende gjeld (depositum)	-	-	150	150
Sum langsiktig gjeld	21 129	46 993	2 976 629	2 586 041
Første års avdrag langsiktig gjeld	9 637	25 316	503 337	437 765
Sum langsiktig gjeld ekskl. første års avdrag	11 570	21 677	2 454 292	2 148 276
Amortisering av lånekostnader	-	-	-	31
Sum langsiktig gjeld ekskl. første års avdrag og amortisering	11 570	21 677	2 454 292	2 148 245

Rente

Effektiv rentesats (vektet gjennomsnitt) utgjør 3,4 % i 2020 mot 3,2 % i 2019. Tide har flere rentebytteavtaler for å redusere risiko knyttet til flytende rente, se note 20.

Finansielle lånebetingelser

Konsernet har et vilkår knyttet til lånebetingelser mot hovedbank om at NIBD inkl NV av leasing busser/EBITDAR ikke overstiger 5 ved utløpet av hvert kvartal. I tillegg skal bokført egenkapital være minimum MNOK 280 per 31.12.2020.

Lånevilkåret er tilfredsstillt gjennom året.

Nedbetalingsplan - udiskonterte leieforpliktelse for leieavtaler	Pantelån		Finansielle leieavtaler	
	Tide AS	Konsern	Tide AS	Konsern
2021	6 000	55 414	3 376	373 649
2022	1 500	50 563	3 253	362 772
2023	-	39 773	3 445	355 279
2024	-	40 821	3 555	354 223
2025	-	40 748	-	337 709
Sum år 2021- 2025	7 500	227 320	13 629	1 783 633
Gjeld som forfaller senere enn 5 år	-	57 439	-	908 255
Restverdi	-	-	-	-
Sum rentebærende langsiktig gjeld	7 500	261 742	13 707	2 695 737

Leieforpliktelser består av neddiskonterte fremtidige leiebetalinger. Første års avdrag er andelen av leieforpliktelser som forfaller de neste 12 måneder.

Note 17 Rentebærende gjeld og pantsettelsler (forts)

Rentebærende gjeld	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner/pantegjeld	1 500	7 500	210 420	271 650
Langsiktig gjeld knyttet til balanseførte leieavtaler	10 253	14 378	2 322 088	1 939 704
Første års avdrag langsiktig gjeld eks. renter	9 637	25 316	503 337	437 765
Kortsiktig gjeld til aksjonær	25 000	-	25 000	-
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	-
Konsernintern rentebærende gjeld	129 384	117 717	-	-
Brutto rentebærende gjeld	175 852	164 912	3 060 844	2 649 120
Rentebærende eiendeler	8 165	8 671	368 047	240 627
Konsernintern rentebærende fordring	649	17 097	-	-
Netto rentebærende gjeld/(eiendeler)	167 038	139 143	2 692 797	2 408 493

Trekkrettigheter

Tilgjengelig ubenyttet trekkrettighet i konsernet var på 202 MNOK pr. 31.12.2020.

Ansvarlig lån

DSD AS har gitt et ansvarlig lån til Tide AS på 25 millioner. Dette lånet har prioritet etter all annen gjeld.

Finansielle leieavtaler (konsern)

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på selskapets utbytte- eller finansieringsmuligheter.

Oversikt over fremtidig minimumsleie	Nåverdi		Nominell verdi	
	2020	2019	2020	2019
Forfall innen 1 år	362 952	298 960	373 649	310 695
Forfall mellom 2 og 5 år	1 275 353	1 039 084	1 409 983	1 173 534
Forfall senere enn 5 år	730 459	730 399	908 255	945 199
Fremtidig minimumsleie	2 371 861	2 068 442	2 695 737	2 429 428
Fremtidig finanskostnad	323 155	356 128	323 155	356 128

Endringer i leieforpliktelser	2020	2019
Total leieforpliktelse 01.01.2020	2 250 399	110 834
Implementering IFRS 16	-	648 177
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	759 401	1 764 677
Betaling av hovedstol	-391 715	-313 075
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	77 626	39 840
Omregningsdifferanser	1 458	-54
Avgang	-1 432	-
Totale leieforpliktelser 31.12	2 695 737	2 250 399

Note 18 Skatt

Endring i balanseført utsatt skatt	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Balanseført verdi 01.01.	-9 927	-9 614	-12 324	-2 660
Resultatført utsatt skatt i perioden	-3 310	-299	-6 197	-9 937
Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen	170	-14	-3 721	274
Balanseført verdi 31.12.	-13 066	-9 927	-22 241	-12 324

Endring i utsatt skatt	Tide AS							
	Drifts- midler	Goodwill	Pensjo- ner	Konsern- bidrag	Gevinst- og taps- konto	Under- skudd til frem- føring	Annet	Sum
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2018	-1 015	-155	-2 853	-5 124	2 530	-2 283	-713	-9 614
Resultatført i perioden	-403	11	163	1 469	-506	-1 351	318	-299
Ført over utvidet resultat	-	-	-14	-	-	-	-	-14
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2019	-1 418	-144	-2 704	-3 655	2 024	-3 634	-395	-9 927
Resultatført i perioden	-20	-103	225	-6 688	-405	3 634	29	-3 310
Ført over utvidet resultat	-	-	170	-	-	-	-	170
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2020	-1 438	-247	-2 309	-10 323	1 619	-	-366	-13 066

Endring i utsatt skatt	Konsern								
	Drifts- midler	Goodwill	Pensjo- ner	Gevinst og taps- konto	Derivater	Immateri- elle eiende- ler	Under- skudd til frem- føring	Annet	Sum
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2018	42 243	877	-7 691	15 943	-3 874	5 299	-46 607	-8 853	-2 660
Resultatført i perioden	-29 387	11	273	-506	-	-	29 752	-10 082	-9 936
Ført over utvidet resultat	-	-	-41	-	315	-	-	-	274
Belastet egenkapitalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2019	12 856	888	-7 460	15 437	-3 559	5 299	-16 855	-18 935	-12 324
Resultatført i perioden	-19 741	9	349	-405	-	-	16 855	-3 266	-6 197
Ført over utvidet resultat	-	-	189	-	-3 910	-	-	-	-3 721
Belastet egenkapitalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utsatt skatt (fordel) 31.12.2020	-6 885	897	-6 921	15 032	-7 469	5 299	-	-22 200	-22 241

Note 18 Skatt (forts)

	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Betalbar skatt	-	-	2 004	-
Endring utsatt skatt	-3 310	-299	-6 197	-9 936
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-	-	-	-
Sum skattekostnad	-3 310	-299	-4 194	-9 936
Betalbar skatt av skattepliktig inntekt	-	-	11 339	3 753
Utnyttet skattemessig underskudd	-	-	-9 337	-3 753
Sum betalbar skatt i balansen	-	-	2 002	-
Avstemming av nominell mot faktisk skattekostnad				
Resultat før skatt	-15 070	16 251	-16 786	-31 908
Forventet skattekostnad	-3 316	3 575	-3 693	-7 020
Effekt av ulik skattesats mellom land	-	-	28	123
Skatteeffekt av følgende poster:				
Permanente forskjeller	-3 155	-8 997	-3 014	-3 532
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	-	-	-	-
Effekt av skatt ført over OCI	-	-	-	-
Korreksjon utsatt skatt tidligere år	3 161	5 123	-	-
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-	-	2 484	492
Skattekostnad	-3 310	-299	-4 194	-9 936

Note 19 Garanti- og kausjonsansvar

	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Husleigaranti	2 050	2 050	2 050	2 050
Selvskyldnerkausjon (konsernselskaper)	1 735 000	1 623 000	-	-
Skattetrekk kemnere	75 000	75 000	75 000	75 000
Garanti til DSB	-	-	-	396
Garanti til Fyn Bus Danmark	-	-	11 398	10 694
Garanti til Sydtrafik Danmark	-	-	29 197	20 628
Garanti til Haderslev kommune	-	-	2 607	2 446
Garanti til Midttrafik	-	-	4 362	2 244
Garanti til Movia	-	-	2 673	-
Fram ved Møre og Romsdal Fylkeskommune	-	-	7 000	7 000
Skyss ved Vestland fylkeskommune	-	-	154 114	155 469
Kolombus ved Rogaland Fylkeskommune	-	-	3 610	32 662
Vestviken Kollektivtrafikk AS	-	-	25 652	25 652
AtB AS	-	-	36 000	36 000
Troms og Finnmark Fylkeskommune	-	-	37 096	37 096
Statens Vegvesen	-	-	93 430	84 670
Andre	8 000	8 000	4 210	4 210
Sum	1 820 050	1 708 050	488 399	496 216

Tide AS er solidarisk ansvarlig selvskyldnerkausjonist sammen med datterselskaper for konsernkontoen overfor DNB. Det er i tillegg til selvskyldnerkausjon stilt sikkerhet til datterselskap knyttet til leasingavtaler og garantier på til sammen 1 735 millioner.

I Tide AS er det skattetrekksgaranti som gjelder Tide AS, Tide Buss AS, Turbuss Vest AS og Tide Verksted AS.

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring

Formål og art

Tide benytter finansielle instrumenter til flere formål, herunder å fremskaffe kapital til investeringer i konsernets virksomhet. Konsernet står foran kapitalintensive investeringer i forbindelse med anbudskonkurranse på rutekjøring. Anvendelse av finansielle instrumenter vurderes forløpende av konsernledelsen.

Virkelig verdi av Tides finansielle instrumenter

Balanseført verdi av selskapets finansielle instrumenter vurderes i all hovedsak til amortisert kost og virkelig verdi. Virkelig verdi av finansielle eiendeler er fastsatt som siste kjente omsetningsverdi på balansedagen.

Virkelig verdi av rentebytteavtaler er estimert til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet ved bruk av swaprenten på balansedagen. Den virkelige verdien på disse avtalene innhentes fra selskapets bankforbindelse. Se under for ytterligere informasjon. Balanseført verdi av kontanter og kontantekvivalenter er tilnærmet lik virkelig verdi tatt hensyn til instrumentenes korte forfallstid. Tilsvarende er tilfelle for virkelig verdi av kortsiktige fordringer og gjeld. For rentebærende langsiktige fordringer, er virkelig verdi vurdert til fordringens bokførte verdi.

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Finansielle instrumenter etter kategori

Tide AS 2020

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	41 664	41 664
Kundefordringer	-	-	-	-
Andre kortsiktige fordringer	2 004	-	-	2 004
Kontanter og bankinnskudd	8 165	-	-	8 165
Sum	10 169	-	41 664	51 833

Forpliktelser	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	7 500	7 500
Leieforpliktelse	-	13 707	13 707
Leverandørgjeld	-	4 045	4 045
Annen kortsiktig gjeld	-	164 696	164 696
Sum	-	189 947	189 947

Finansielle instrumenter etter kategori

Tide AS 2019

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	41 664	41 664
Kundefordringer	1 205	-	-	1 205
Andre kortsiktige fordringer	20 411	-	-	20 411
Kontanter og bankinnskudd	8 671	-	-	8 671
Sum	30 288	-	41 664	71 952

Forpliktelser	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	29 342	29 342
Leieforpliktelse	-	17 651	17 651
Leverandørgjeld	-	7 549	7 549
Annen kortsiktig gjeld	-	139 485	139 485
Sum	-	194 027	194 027

>>

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Finansielle instrumenter etter kategori

Konsern 2020

Eiendeler	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	44 742	44 742
Kundefordringer	219 948	-	-	219 948
Andre kortsiktige fordringer	168 565	-	-	168 565
Kontanter og bankinnskudd	368 047	-	-	368 047
Sum	756 560	-	44 742	801 302

Forpliktelse	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	261 742	261 742
Leieforpliktelse	-	2 695 737	2 695 737
Depositum og annen langsiktig gjeld	-	150	150
Derivater	19 167	-	19 167
Leverandørgjeld	-	188 647	188 647
Annen kortsiktig gjeld	-	404 052	404 052
Sum	19 167	3 550 328	3 569 495

Finansielle instrumenter etter kategori

Konsern 2019

Eiendeler	Eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet	Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle eiendeler	Sum
Finansielle eiendeler	-	-	-	44 729	44 729
Kundefordringer	-	317 333	-	-	317 333
Andre kortsiktige fordringer	-	105 738	-	-	105 738
Kontanter og bankinnskudd	-	240 627	-	-	240 627
Sum	-	663 698	-	44 729	708 427

Forpliktelse	Derivater benyttet for sikringsformål	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner (ekskl. leasing)	-	335 493	335 493
Leieforpliktelse	-	2 250 399	2 250 399
Depositum og annen langsiktig gjeld	-	150	150
Derivater	1 394	-	1 394
Leverandørgjeld	-	214 623	214 623
Annen kortsiktig gjeld	-	366 683	366 683
Sum	1 394	3 167 348	3 168 742

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi pr. 31. desember 2020:

Eiendeler	Tide AS - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	41 664	41 664
Sum	-	-	41 664	41 664

Eiendeler	Konsern - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	44 729	44 729
Sum	-	-	44 729	44 729

Forpliktelse	1	2	3	Sum
Sum	-	19 167	-	19 167

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi pr. 31. desember 2019:

Eiendeler	Tide AS - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	41 664	41 664
Sum	-	-	41 664	41 664

Eiendeler	Konsern - Nivå			Sum
	1	2	3	
Finansielle eiendeler	-	-	44 729	44 729
Sum	-	-	44 729	44 729

Forpliktelse	1	2	3	Sum
Sum	-	1 394	-	1 394

Nivåinndeling for måling av virkelig verdi er som følger:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte eller indirekte utledet fra en notert pris.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder.

Finansielle eiendeler av betydning er bokført til historisk kost. Poster med uvesentlig verdi er bokført til historisk kost. >>

>> **Note 20** Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)**Risiko knyttet til kapitalforvaltning**

Tides mål med hensyn til kapitalforvaltning er å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å sikre tilgang til, og opprettholde en kapitalstruktur som bidrar til å tilfredsstille drift og som maksimerer verdier for eierne. Per 31. desember 2020 var egenkapitalandelen 7,4 %. Per 31. desember 2019 var egenkapitalandelen 8,9 %. Implementering av IFRS 16 har medført at egenkapitalandelen er blitt redusert, uten endret regnskapsprinsipp ville egenkapitalandelen vært 17,0% i 2020 og 20,0% i 2019.

Tide AS har en aksjonærpolitikk som tilsier at Tide-aksjen skal gi en attraktiv avkastning og bidra til aksjonærenes verdier. Dette er et utgangspunkt når styret skal foreslå utbytte. I det enkelte år kan imidlertid utbyttegraden variere avhengig av

Gearing per årskiftet:

	Balansført verdi	
	2020	2019
Netto rentebærende gjeld	2 682 873	2 408 493
Total kapital	4 018 458	3 637 404
Gearing	67 %	66 %

Finansielle risikofaktorer

Tide blir gjennom sine aktiviteter eksponert for ulike typer finansiell risiko: Markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Tides overordnede plan for styring av finansiell risiko fokuserer på å redusere risikoen knyttet til finansielle transaksjoner og poster.

Risikostyringen i Tide ivaretas av en sentral funksjon i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av styret i Tide AS. Funksjonen identifiserer, måler, vurderer sikring og rapporterer finansielle risiko til datterselskapene i Tide.

Markedsrisiko*a) Valutarisiko*

Tide eksponeres for valutarisiko knyttet til det danske datterselskapet Tide Bus Danmark A/S som er et heleid datterselskap av Tide AS. Risikoen er knyttet til omregning fra DKK til NOK, samt et svært begrenset antall transaksjoner med eksterne parter i de norske

resultat, kontantstrømutvikling, investeringsplaner og finansieringsbehov. Tide har delt ut utbytte i 2019, dette i tråd med konsernets resultatutvikling.

Netto rentebærende gjeld per 31. desember 2020 utgjorde 2,7 milliarder kroner mot 2,4 milliarder kroner per 31. desember 2019. Størrelsen på netto rentebærende gjeld er knyttet til endring av regnskapsprinsipp (IFRS 16) hvor lokaler, bussanlegg og busser blir innregnet som en forpliktelse. I note 17 fremkommer forfallsstruktur på rentebærende gjeld og en oversikt over finansielle covenants knyttet til rentebærende gjeld. Konsernet er i dag hovedsakelig finansiert gjennom leasing avtaler med kredittinstitusjoner og banker. Alternativ finansiering, lånetilgang og lånebetingelser analyseres og vurderes kontinuerlig i forbindelse med anbudskonkurransene Tide deltar i.

selskapene, er av beløpsmessig karakter uvesentlige.

Dersom NOK i forhold til DKK var 10% sterkere/svakere pr. 31. desember 2020 og alle andre variabler var konstante, ville dette føre til et lavere/høyere resultat før skatt på 2,3 millioner ved omregning fra DKK til NOK, og høyere/lavere egenkapital på 7,5 millioner.

Utover dette, har Tide ingen løpende transaksjoner i utenlandsk valuta.

b) Priserisiko

Konsernet er eksponert for svingninger i priser på innsatsfaktorer, hvor drivstoff er den viktigste. De fleste av konsernets avtaler med oppdragsgivere har prisreguleringsmekanismer som medfører at konsernet i begrenset grad vil være påvirket av svingningene i pris. Det har ikke vært gjort sikringsavtaler på f.eks. drivstoff de seneste årene.

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Annen prisrisiko er knyttet til svingninger i aksjer for investeringer og andeler. Denne risikoen er begrenset til balansført beløp av disse postene.

c) Renterisiko

Tides renterisiko er knyttet til langsiktige lån og bankinnskudd. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for Tides kontantstrøm som delvis reduseres av den motsatte effekten av kontantekvivalenter med flytende rente.

Fastrenteinstrumenter eksponerer Tide for virkelig verdi risiko og anvendes i henhold til Tides retningslinjer på dette området.

Selskapet vurderer løpende bruk av rentebytteavtaler for lån med variabel rente vurdert ut fra Tides retningslinjer. Det avgjørende for å vurdere inngåelse av rentebytteavtaler vil være hvorvidt anbudskontraktene inneholder reguleringsmekanismer som dekker rentendringer på sikt.

	Balansført verdi	
	2020	2019
Andel av lån med rentebytteavtale til bokført verdi pr. 31.12.		
Instrumenter med rentebytteavtale		
Finansiell gjeld	475 224	538 513
Instrumenter med variabel rente		
Finansiell gjeld	284 759	335 493
Leieforpliktelser	2 695 737	2 240 052
Finansielle eiendeler	368 047	240 627
Sum finansielle instrumenter etter renteprofil	3 064 656	2 873 431

Den faste renten i konsernets avtaler varierer mellom 1,5% og 2,8%. Alle rentebytteavtalene har løpende oppgjør av renter på samme dato som underliggende lån (sikringsobjekt). Oppgjørene skjer dels kvartalsvis og dels halvårlig.

Sensitivitetsanalyse av kontantstrøm for instrumenter med variabel rente (forpliktelser):

En endring av renten med 100 basispunkter (bp) på

balansedagen ville ha økt (redusert) egenkapitalen og resultat før skatt med beløpene som vist under.

Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante. Analysen er utført på samme grunnlag for begge år, og er beregnet på 12 måneders basis.

Effekt av rentebytteavtaler er ikke inkludert i tabellen.

	Resultat		Egenkapital	
	100 bp økning	100 bp reduksjon	100 bp økning	100 bp reduksjon
2020				
Instrumenter med variabel rente	-2 848	2 848	-2 221	2 221
Kontantstrømsensitivitet (netto)	-2 848	2 848	-2 221	2 221
2019				
Instrumenter med variabel rente	-3 355	3 355	-2 617	2 617
Kontantstrømsensitivitet (netto)	-3 355	3 355	-2 617	2 617

>>

>> Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Kreditrisiko

Kreditrisiko representerer det regnskapsmessige tap som ville oppstå hvis eksterne parter ikke overholder sin del av kontrakten og er knyttet til finansielle instrumenter som kontanter og kontantekvivalenter, kundefordringer, andre fordringer og finansielle derivater.

Tide er eksponert for risiko for den kontantbeholdningen som er plassert i konsernets hovedbank, samt i øvrige banker som benyttes av konsernets selskaper. Tide vil søke alternative plasseringsmuligheter i de tilfeller hvor selskapets kontantbeholdning overstiger det nivå som er nødvendig for å møte forretningsbehovene. Tide anser risiko for tap av kontantbeholdningen som lav ved utgangen av 2020. Tide følger med på utviklingen i finansmarkedene generelt. I de tilfeller der det er indikasjoner på økt risiko for tap vil Tide følge opp egne bankers kredittrating i den hensikt å treffe

nødvendige tiltak for å redusere risikoen.

Tide er også eksponert for kreditrisiko knyttet til kundefordringer samt transaksjoner i forbindelse med billettsalg. Kreditrisiko knyttet til billettsalg er minimal, siden oppgjør i all hovedsak er kontant. Kreditrisikoen for kundefordringene er også lav, siden motpart i det vesentlige er offentlige kunder. Maksimal risikoeksponering er balanseført verdi av de finansielle eiendelene i balansen.

Kreditrisiko knyttet til derivater gjelder ved utgangen av 2020 de rentebytteavtaler selskapet har inngått. Rentebytteavtale og underliggende låneavtale er inngått med bank i samme konsern. Tide anser derfor risiko for tap som lav.

Kreditrisiko knyttet til andre fordringer anses også lav da de vesentligste postene gjelder avsetninger for opptjente, ikke-fakturerte inntekter fra oppdragsgivere (fylkeskommunene) og avgifter til gode fra staten.

Eksponering for kreditrisiko

Balanseført verdi av kundefordringer fordelt etter geografisk region og kundetype	Tide AS	
	2020	2019
Geografisk region		
Innenlandske kunder	-	351
Utenlandske kunder	-	854
Sum kundefordringer	-	1 205
Kundetype		
Kommuner, fylker og stat	-	-
Andre	-	1 205
Sum kundefordringer	-	1 205

Aldersfordeling av kundefordringer pr. 31.12 (Tide AS)

2020	Kundefordringer				Sum
	Dager etter forfall				
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0 %	0 %	0 %	0 %	
Kundefordringer	-	-	-	-	-
Avsetning tap på krav	-	-	-	-	-

2019	Kundefordringer				Sum
	Dager etter forfall				
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0 %	0 %	0 %	80 %	
Kundefordringer	138	1 036	-	157	1 331
Avsetning tap på krav	-	-	-	126	126

Tide AS har et begrenset antall med eksterne kunder.

Note 20 Finansielle instrumenter og risikostyring (forts)

Eksponering for kreditrisiko

Balanseført verdi av kundefordringer fordelt etter geografisk region og kundetype	Konsern	
	2020	2019
Geografisk region		
Innenlandske kunder	217 828	314 253
Utenlandske kunder	2 120	3 080
Sum kundefordringer	219 948	317 333
Kundetype		
Kommuner, fylker og stat	179 921	164 506
Andre	40 027	152 827
Sum kundefordringer	219 948	317 333

Aldersfordeling av kundefordringer pr. 31.12 (Konsern)

2020	Kundefordringer				Sum
	Dager etter forfall				
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0,0 %	0,0 %	1,3 %	10,9 %	
Kundefordringer Norge	75 363	102 312	33 169	7 364	218 207
Kundefordringer Danmark	63	1 942	150	1 584	3 739
Avsetning tap på krav	-	-	-	1 999	1 999

2019	Kundefordringer				Sum
	Dager etter forfall				
	Ikke forfalt	<30 dager	30-60 dager	>61 dager	
Forventet misligholdsrate	0,0 %	0,0 %	1,3 %	26,7 %	
Kundefordringer Norge	89 643	200 013	8 031	17 637	315 323
Kundefordringer Danmark	2 483	237	-54	1 544	4 210
Avsetning tap på krav	-	-	105	2 096	2 201

Omfang av innregnet tap ved verdifall er ubetydelig, jfr. Note 12.

Likviditetsrisiko

Kontantstrøm følges opp av selskapets økonomiavdeling og en sentral funksjon i Tide AS. Tide har etablert en konsernkontoordning hvor samtlige norske selskaper i konsernet deltar i.

Tilsvarende ordning er etablert blant de danske selskapene i konsernet. Nettobeholdning i konsernkontoordningen, positiv/negativ, blir bokført som kortsiktig fordring/gjeld i selskapsregnskapene. Konsernet har ubenyttede trekkfasiliteter, som

også er tilgjengelig for Tide på tilsammen NOK 202 mill. per 31.12.20. Det blir løpende gjennomført vurderinger av kontanter og kontantekvivalenter til å møte driftsrelaterte forpliktelser og lånebehov i forbindelse med investeringer. Selskapet har oppfylt sine forpliktelser ved forfall i 2020.

Forfallsstrukturen på selskapets forpliktelser er listet opp i note 17.

Note 21 Nærstående parter

Aksjonærer

DSD AS eier 100% av aksjene.

Ledende ansatte

Opplysninger vedrørende ledende ansatte inkluderer tilsvarende forhold for de ledende ansattes personlige og juridiske nærstående. Se også note 6 for ytterligere informasjon.

Konsernselskaper

Konsernselskapene kjøper tjenester av Tide AS innen administrasjon, økonomi, finans og IT. Administrasjonen er samlet i Møllendalsveien 1a, og konsernselskapene dekker sin del av kostnadene knyttet til leie av lokaler.

Transaksjoner med nærstående parter

	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Salg av varer og tjenester				
Konsernselskaper	45 820	48 649	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	557	439	557	439
Sum salg varer og tjenester	46 377	49 088	557	439
Kjøp av varer og tjenester				
Konsernselskaper	5 265	11 727	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	2 145	1 370	2 212	1 370
Sum kjøp av varer og tjenester	7 410	13 097	2 212	1 370

Fordringer/gjeld nærstående parter

	Tide AS		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Fordringer på nærstående parter				
Konsernselskaper	649	18 562	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	-	-	-	-
Sum salg varer og tjenester	649	18 562	-	-
Gjeld til nærstående parter				
Konsernselskaper	6 411	134 821	-	-
Hovedaksjonær - DSD AS	25 220	-	25 220	-
Sum kjøp av varer og tjenester	31 631	134 821	25 220	-

Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av tjenester, og forfaller til betaling på ordinære betingelser. Fordringene er usikrede og ikke rentebærende.

Note 21 Nærstående parter (forts)

Lån til nærstående parter

Tide AS har ikke gitt noen nye lån i løpet av 2020 til nærstående parter.

Tide AS	Konsernselskaper		Hovedaksjonær og TS		Ledende ansatte		Sum	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Balanseført verdi 01.01.	17 097	31 773	-	118 700	-	-	17 097	150 473
Lån gitt i løpet av året	-17 097	-	-	-	-	-	-17 097	-
Lån tilbakebetalt i løpet av året	-	14 676	-	118 700	-	-	-	133 376
Balanseført verdi 31.12.	-	17 097	-	-	-	-	-	17 097

Godtgjørelse til ledende ansatte for øvrig, se Note 6.

Note 22 Oppkjøp av virksomhet

2020

Selskap	Virksomhet	Dato	Andel stemmer	Vederlag
Rødlimyra AS	Eiendom	01.01.2020	100 %	2 634
Osbuss AS	Transport og utleie av buss	31.05.2020	100 %	5 756

Oppkjøp av Osbuss AS passer godt sammen med Tide sin kommersielle virksomhet og oppkjøpet styrker tur og transport virksomheten til Tide.

Rødlimyra AS eier tomt og anlegg hvor Turbuss Vest AS tidligere Arctic Buss Lofoten AS holder til.

Vederlagene er i sin helhet betalt gjennom kontantoppgjør ved oppkjøpene.

Eiendeler og gjeld inntegnet på dato for oppkjøpet	Rødlimyra AS	Osbuss AS
Omløpsmidler		
Konter og kontantekvivalenter	18	1 505
Varer	-	67
Kundefordringer og andre fordringer	6	1 062
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler	4 395	2 285
Aksjer	-	105
Andre langsiktige fordringer	-	230
Utsatt skatt	-	254
Offentlig avgifter	-8	-502
Leverandørgjeld	-3	-231
Annen kortsiktig gjeld	-475	-1 809
Langsiktig gjeld	-1 299	-806
Netto eiendeler	2 634	2 160

>>

Note 22 Oppkjøp av virksomhet (fort)

Oppkjøpet av Osbuss AS medførte en goodwill på 3.596 tnok. Goodwill er knyttet til synergier som følge av samordning av konsernets eksisterende virksomhet.

	Rødlimyra AS	Osbuss AS
	Totalt	Totalt
Vederlag	2 634	5 756
Virkelig verdi identifiserbare netto eiendeler	2 634	2 160
Goodwill	-	3 596
Netto kontantstrøm likvider som følge av oppkjøpt virksomhet		
Vederlag betalt kontant	-2 634	-5 756
Kontant og kontantekvivalider mottat	18	1 505
Sum	-2 616	-4 251

Rødlimyra AS har etter oppkjøpet bidratt med 0,2 mnok i salgsinntekter og 0,1 mnok i årsresultat i resultatregnskapet

Osbuss AS har etter oppkjøpet bidratt med 6,5 mnok i salgsinntekter og -1.1 mnok i årsresultat i resultatregnskapet Ved et oppkjøp den 01.01.2020 ville resultatregnskapet vist en salgsinntekt på 12,6 mnok og et årsresultat på kr. 0,7 mnok.

I 2020 ble Osbuss AS sammen med Arctic Buss Lofoten AS, Arctic Tours AS fusjonert inn i selskapet Turbuss Vest AS i 2020.

2019

Selskap	Virksomhet	Dato	Andel stemmer	Vederlag
Arctic Buss Lofoten AS	Transport og utleie av buss	01.04.2019	100 %	5 200
Arctic Tours AS	Transport og utleie av buss	17.06.2019	100 %	15 019

Oppkjøpet av Arctic Tours AS ble gjennomført 30.11.2019 med kontrolltidspunkt 17.06.2019.

Gjennom oppkjøp av Arctic Buss Lofoten AS og Arctic Tours AS vil Tide styrke tur og transport virksomheten i Nord-Norge.

Vederlagene er i sin helhet betalt gjennom kontantoppgjør ved oppkjøpene.

Note 22 Oppkjøp av virksomhet (forts)

Eiendeler og gjeld inntegnet på dato for oppkjøpet	Arctic Buss Lofoten AS	Arctic Tours AS
Omløpsmidler		
Kontanter og kontantekvivalenter	541	2 107
Varer	338	500
Kundefordringer og andre fordringer	1 778	2 645
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler	7 056	13 661
Aksjer	5	-
Utsatt skatt	-349	-1 293
Betalbar skatt	-	-9
Offentlig avgifter	-191	-119
Leverandørgjeld	-1 213	-1 260
Annen kortsiktig gjeld	-830	-355
Langsiktig gjeld	-5 007	-6 590
Netto eiendeler	2 128	9 287

Oppkjøpet av Arctic Tours AS og Arctic Buss Lofoten AS medførte en goodwill på henholdsvis 3.072 tnok og 5.731 tnok. Goodwill er knyttet til synergier som følge av samordning av konsernets eksisterende virksomhet, i tillegg til identifiserte merverdier i busser og varelager.

	Arctic Buss Lofoten AS	Arctic Tours AS
	Totalt	Totalt
Vederlag	5 200	15 019
Virkelig verdi identifiserbare netto eiendeler	2 128	9 287
Goodwill	3 072	5 732
Netto kontantstrøm likvider som følge av oppkjøpt virksomhet		
Vederlag betalt kontant	-5 200	-15 019
Kontant og kontantekvivalider mottat	541	2 107
Sum	-4 659	-3 093

Arctic Buss Lofoten AS har etter oppkjøpet bidratt med NOK 12,5 millioner i salgsinntekter og NOK 1,2 millioner i årsresultat i resultatregnskapet.

Ved et oppkjøp den 01.01.2019 ville resultatregnskapet vist en salgsinntekt på NOK 15 millioner og et årsresultat på NOK 0,5 millioner. Dette er beregnet ut i fra årsregnskapet for 2019.

Arctic Tours AS har etter oppkjøpet bidratt med NOK 12,1millioner i salgsinntekter og NOK 2,7 millioner i årsresultat i resultatregnskapet.

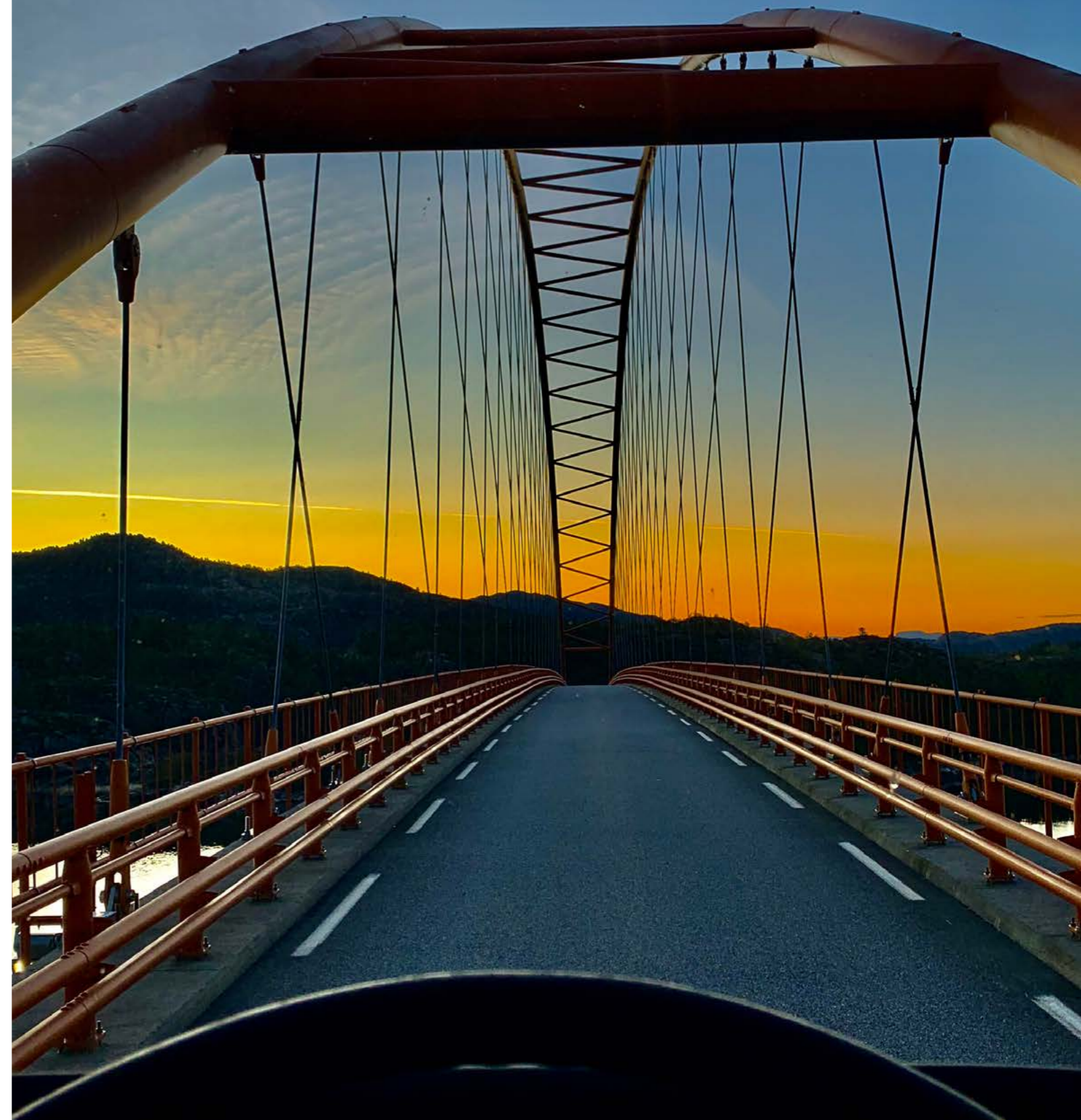
Ved et oppkjøp den 01.01.2019 ville resultatregnskapet vist en salgsinntekt på NOK 18,4 millioner og et årsresultat på NOK 1,5 millioner. Dette er beregnet ut i fra årsregnskapet for 2019.

Note 23 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for vurdering av konsernets resultat og stilling.

Note 24 Betingede forpliktelser

Konsernet har ingen betingede forpliktelser som har vesentlig betydning av resultat og stilling.

Deloitte.

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway

Tel: +47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Tide AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Tide AS' årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, totalresultatet for perioden, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, totalresultatet for perioden, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter.
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Tide AS per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Tide AS per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

Deloitte.

side 2
Uavhengig revisors beretning -
Tide AS

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Deloitte.

side 3
Uavhengig revisors beretning -
Tide AS

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 18. mars 2021
Deloitte AS

Helge-Roald Johnsen
statsautorisert revisor

